

Не straciliśmy Ukrainy

18 lutego na briefingu w Kijowie szef Służby Bezpieczeństwa Ukrainy Wasyl Hrycak powiedział, że służby specjalne Federacji Rosyjskiej przygotowują na terenie Ukrainy ataki na kościoły rzymskokatolickie, synagogi i cerkwie Patriarchatu Moskiewskiego, zamierzają zastraszać księży oraz prowokować podpalenia i ataki na świątynie płacąc lokalnym mieszkańcom.

Wojna hybrydowa, która poprzedziła rosyjską agresję i nadal odnosi sukcesy nie tylko na Ukrainie, ale także na całym świecie, nie imponuje różnorodnością nowych pomysłów. Wykorzystywanie antagonizmów narodowych i religijnych jest ulubioną rosyjską bronią. Po latach wojny z Rosją stopniowo przyzwyczailiśmy się do informacji ze strefy działań wojennych o rannych i zaginionych ukraińskich ochotnikach, wojskowych i wolontariuszach.

Mimowolnie powracamy myślami do lutego sprzed pięciu lat, kiedy Ukraińcy zaczęli płacić krwawą daninę za własną drogę do niepodległości. Ludzie z Majdanu zmienili Ukrainę i zmienili się sami. Ze względu na wielonarodowy charakter Majdanu moskiewscy politycy zaczęli dodawać do już tradycyjnego przezwiska «banderowiec» przedrostek «żydo-».

To w pełni koresponduje z tradycyjnym rosyjskim myśleniem w stylu Czarnej Sotni. «Majdanutyj» stało się przezwiskiem określającym ludzi o konsekwentnej proeuropejskiej orientacji, będących przeciwnikami «rosyjskiego świata». Jeśli mamy wierzyć danym wywiadowczym Służby Bezpieczeństwa Ukrainy, rosyjskie służby specjalne próbowały znaleźć wykonawców wśród obywateli ukraińskich o prorosyjskiej postawie i «wrobić» aktywistów z Majdanu, w tym wołyńskich.

Na listę planowanych «wykonawców» trafili m.in. działacz społeczny i przedsiębiorca Bogdan Kłymczuk oraz przewodniczący Wołyńskiej Organizacji Terenowej Partii Blok Petra Poroszenki «Solidarność» Iwan Myrka. Spotkaliśmy się z nimi 19 lutego i porozmawialiśmy na ważne tematy:

Ми не втратили Україну

На брифінгу в Києві 18 лютого голова Служби Безпеки України Василь Грицак заявив, що спецслужби Російської Федерації на території України готують напади на римо-католицькі костели, синагоги та церкви Московського патріархату, планують залякувати священників і здійснювати підпали й напади на храми руками проплачених місцевих жителів.

Гбридна війна, яка передувала російській агресії і яка успішно продовжується не тільки в Україні, але й у всьому світі, не надто вражає різноманітним нових ідей. Використання національного та релігійного протистояння – улюблена російська зброя. За роки війни з Росією ми поступово звикли до повідомлень із зони бойових дій про поранення і смерті українських добровольців, військових і волонтерів.

Мимоволі вертаємося подумки в лютевні дні п'ятирічної давності, коли українці почали платити криваву данину за власний шлях до незалежності. Люди Майдану змінили Україну і змінилися самі.

Багатонаціональна вимірність цього процесу змусила московських політиків додати до вже традиційного

«бандерівця» приставку «жидо». Це цілком відповідає чорносотенній традиції російського мислення. «Майданутий» стало прізвиськом людей із послідовною проєвропейською позицією і противників «російського миру». Якщо вірити розвідданим СБУ, російські спецслужби намагалися знайти виконавців серед проросійськи налаштованих українських громадян і «перевести стрілки» на майданівців-активістів, зокрема і волинських.

У список запланованих «виконавців» потрапили й волиняни: активіст і підприємець Богдан Климчук та Іван Мирка – голова Волинської територіальної організації партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність». Ми зустрілися з ними 19 лютого й порозмовляли на насущні теми: про початок Майдану і його лідерів, про здобутки,

Президенти з візитом
у ЛитПолУкрБриг
Prezydenci z wizytą
w LITPOLUKRBRIG

сторінка 3

Штраф за наругу над могилами польських військових
Grzywna za zdemastowanie grobów żołnierzy KOP

сторінка 4

Фотокарта
вінтажного Луцька
Fotograficzna tura
dawnego Łucka

сторінка 6

Презентували нову
публікацію про Олику
Zaprezentowano nową
publikację o Ołyce

сторінка 7

Про минуле луцьких шкіл
O przeszłości łuckich szkół

сторінка 10

Prezydenci Litwy, Polski i Ukrainy z wizytą w LITPOLUKRBRIG

Президенти Литви, Польщі та України з візитом у ЛитПолУкрБриг

22 lutego prezydenci Litwy, Polski i Ukrainy złożyli wizytę w kwaterze głównej Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrogskiego w Lublinie.

22 лютого президенти Литви, Польщі та України відвідали штаб-квартиру Литовсько-польсько-української бригади імені Великого гетьмана Костянтина Острозького в Любліні.

«Wszyscy wiemy jedno: jesteśmy silni wtedy, kiedy jesteśmy razem, jesteśmy silni wtedy, kiedy panuje między nami zgoda, kiedy jest między nami przyjaźń i kiedy razem stajemy w jednym szeregu. Wtedy budzimy respekt i znacznie trudniej się zdecydować na jakikolwiek akt agresji wobec nas» – podkreślił Prezydent RP Andrzej Duda, który razem z Prezydentem Litwy Dalią Grybauskaitė i Prezydentem Ukrainy Petrem Poroszenką złożył wizytę w kwaterze głównej Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrogskiego w Lublinie.

Andrzej Duda przypomniał, że dzień wcześniej w Warszawie wspólnie z Dalią Grybauskaitė przyjął deklarację o zacieśnieniu współpracy w zakresie bezpieczeństwa i obronności między Polską a Litwą. «Mówiliśmy o wspólnym uczestnictwie w Dowództwie Wielonarodowej Dywizji Północny Wschód w Elblągu, mówiliśmy, że włączamy w ramy tego dowództwa nasze jednostki – dodał Prezydent. – A dzisiaj rozmawiamy o współpracy w tym zakresie także z naszym wielkim sąsiadem Ukrainą, który ma aspiracje przynależności do Sojuszu Północnoatlantyckiego».

Andrzej Duda przyznał, że czuje wielką satysfakcję, że ukraińscy żołnierze służą razem z żołnierzami z Polski i Litwy, opierając działalność operacyjną na procedurach funkcjonujących w NATO. «Dzięki temu żołnierze z Ukrainy mogą doskonalić się z NATO-wskich procedur i przygotowują się do przyszłej służby w ramach NATO, wzmacniając perspektywę obecności Ukrainy w tym sojuszu» – podkreślił podczas konferencji prasowej.

Wcześniej prezydenci spotkali się z żołnierzami LITPOLUKRBRIG, odwiedzili Centrum Dowodzenia, a następnie obserwowali trening sztabowy pod kryptonimem Brave Band'19. To szkolenie organizowane jest cyklicznie, by pogłębić współpracę między żołnierzami z różnych krajów oraz udoskonalić procedury zgodne ze standardami NATO. Pozwala też wymienić doświadczenia wynikające m.in. z udziału żołnierzy ukraińskich w operacji w wschodniej Ukrainie. Zwrócił na to uwagę Andrzej Duda: «To nie jest tak, że tylko polscy i litewscy żołnierze oferują coś żołnierzom ukraińskim. Wszyscy wiemy, że od 2014 r. Ukraina jest w trudnej sytuacji; część Ukrainy jest okupowana przez Rosję. Ukraińscy żołnierze naprawdę tam walczyli, mają doświadczenie wojenne i dzielą się tym z naszymi żołnierzami».

W skład LITPOLUKRBRIG wchodzi dowództwo i sztab w międzynarodowej obsadzie, trzy bataliony manewrowe oraz pododdziały różnych rodzajów wojsk. Litwa, Polska i Ukraina wydzielają żołnierzy do dowództwa i sztabu LITPOLUKRBRIG, po jednym batalionie manewrowym oraz plutonie żandarmerii wojskowej do międzynarodowego komponentu żandarmerii wojskowej. Pozostałe pododdziały wsparcia bojowego i zabezpieczenia afiliowane są z Sił Zbrojnych RP.

Główne zadanie brygady to – w przypadku uzyskania jednomyślnej zgody trzech państw – udział jej lub jednostek przy niej afiliowanych w międzynarodowych operacjach, zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego.

Trzonem Litewsko-Polsko-Ukraińskiej Brygady są: litewski Batalion Ułanów im. księżnej Birutė, ukraiński 1. batalion desantowo-szturmowy 80. Brygady Desantowo-Szturmowej oraz polski 5. batalion strzelców podhalańskich. Ponadto do Brygady afiliowano również batalion dowodzenia Wielonarodowej Brygady z Lublina oraz pododdziały rodzajów wojsk z 21. Brygady Strzelców Podhalańskich: 14. dywizjon artylerii samobieżnej, 21. dywizjon artylerii przeciwlotniczej, 16. batalion saperów oraz 21. batalion logistyczny. W strukturze Brygady znajdują się również jednostki wsparcia bojowego oraz zabezpieczenia niższego szczebla afiliowane z jednostek specjalistycznych.

Brygada powstała na mocy porozumienia podpisanego w 2014 r. w Warszawie. Ostatecznie uformowała się na jesieni 2015 r., a pełną zdolność operacyjną osiągnęła w styczniu 2017 r. Jej utworzenie to efekt coraz bliższej współpracy wojskowej pomiędzy Polską, Ukrainą i Litwą. Ten model kooperacji został wcześniej sprawdzony w ramach Polsko-Ukraińskiego Batalionu (POLUKRBAT, w latach 1998–2010) oraz Litewsko-Polskiego Batalionu (LITPOLBAT, 1997–2008). W latach 2000–2010 pododdziały POLUKRBAT (wzmocnione litewskim plutonem) uczestniczyły w operacji KFOR w Kosowie. LITPOLBAT został włączony do Sił Szybkiego Reagowania UE w 2000 r.

Dowództwo LITPOLUKRBRIG jest zorganizowane zgodnie ze standardami NATO oraz podzielone na Dowództwo i Sztab Brygady. Stanowiska w Dowództwie Brygady zmieniają się rotacyjnie pomiędzy państwami ramowymi. W tej chwili dowódcą brygady jest płk Dmytro Bratishko z Ukrainy, jego zastępcą płk Arturas Jasinskas z Litwy, a Polak płk Michał Matyska – szefem sztabu.

Źródło: www.prezydent.pl
Fot. Jakub Szymczuk / KPRP

ti, що тільки польські й литовські військові пропонують щось українським військовослужбовцям. Усі ми знаємо, що з 2014 р. Україна перебуває у важкій ситуації – частина країни окупована Росією. Українські солдати там воюють, мають бойовий досвід і діляться ним із нашими солдатами».

До складу ЛитПолУкрБриг входять командування і багатонаціональний штаб, три тактичних батальйони та підрозділи різних родів військ. Литва, Польща та Україна скеровують військових у командування і штаб ЛитПолУкрБриг, а також по одному тактичному батальйону та по загону військової поліції в рамках міжнародного компонента військової поліції. Всі інші підрозділи бойової підтримки і забезпечення надають Збройні сили РП.

Головне завдання бригади – участь її або підрозділів, що їй підпорядковуються, у міжнародних операціях, згідно із нормами міжнародного права та односторонньої згоди трьох держав.

Основа литовсько-польсько-української бригади становлять литовський Уланський батальйон імені Великої княгині Бірути, український 1-й десантно-штурмовий батальйон 80-ї окремої десантно-штурмової бригади і польський 5-й батальйон підгаллянських стрільців. Крім того, до бригади входять батальйон командування міжнародної бригади з Любліна та підрозділи різних родів військ із 21-ї бригади підгаллянських стрільців: 14-й дивізіон самохідної артилерії, 21-й дивізіон протиповітряної артилерії, 16-й саперний батальйон та 21-й логістичний батальйон. У структурі бригади знаходяться теж частини бойової підтримки та забезпечення нижчої ланки, підключені з частин спеціального призначення.

ЛитПолУкрБриг створили на підставі договору, підписаного у 2014 р. у Варшаві. Остаточно бригада сформувалася восени 2015 р., а приведена в повну боєздатність у січні 2017 р. Її створення – результат тісної військової співпраці між Польщею, Україною та Литвою. Цю модель співпраці раніше випробували в рамках польсько-українського батальйону (ПолУкрБат, 1998–2019 рр.) та литовсько-польського батальйону (ЛитПолБат, 1997–2008 рр.). У 2000–2010 рр. підрозділи ПолУкрБат, підсилені литовським взводом, брали участь в операції Міжнародних сил із підтримки миру в Косові. ЛитПолБат приєднався до Сил швидкого реагування ЄС у 2000 р.

Командування ЛитПолУкрБриг організоване відповідно до стандартів НАТО і ділиться на командування та штаб бригади. Посади в командуванні змінюються за ротативним принципом між рамковими державами. На сьогодні бригадою командує полковник Дмитро Братішко з України, його заступником є полковник Артурас Ясінскас із Литви, а полковник із Польщі Міхал Матиска – керівник штабу.

Джерело: www.prezydent.pl
Фото: Jakub Szymczuk / KPRP

Informacja wołyńska Волинська інформація

W Łucku zostanie zdemontowana tablica pamiątkowa dedykowana komunistycznemu pisarzowi Jarosławowi Hałanowi.

У Луцьку демонтують меморіальну дошку комуністичному письменнику Ярославу Галану.

Z powodu prac budowlanych na ul. Katedralnej w Łucku (na odcinku od ul. Bratkowskiego do ul. Drahomanowa) w okresie 18 lutego – 23 grudnia 2019 r. wstrzymano ruch pojazdów.

Через будівельні роботи вулицею Кафедральною, що в Старому Луцьку (на ділянці від вулиці Братківської до Драгоманова), з 18 лютого до 23 грудня 2019 р. заборонять рух транспорту.

Na Wołyniu planuje się rozbudowę trasy Kowel – Jagodzin, m.in. stworzenie dwóch pasów ruchu w każdym kierunku.

Трасу Ковель–Ягодин хочуть розширити до двох повноцінних смуг руху в кожному напрямку.

W rejonie lubomelskim zabito 25 dzików. Przypuszczano, że przenoszą wirus afrykańskiego pomoru świń. Badania nie wykazały jednak obecności wirusa ASF u zastrzelonych zwierząt.

У Любомльському районі відстріляли 25 кабанів через підозру африканської чуми свиней. У результаті проведеного дослідження в біоматеріалах вірус не виявили.

Ponad 745 tys. mieszkańców obwodu wołyńskiego, czyli 72 proc., podpisało deklarację wyboru lekarzy rodzinnych.

Більше 745 тис. волинян (72 %) уклали декларації з сімейними лікарями.

W 2018 r. w Łucku zostało adoptowanych 11 dzieci.

У 2018 р. у Луцьку усиновили 11 дітей.

Pod koniec 2018 r. w Łucku było zarejestrowanych 1957 bezrobotnych.

Наприкінці 2018 р. в Луцьку було зареєстровано 1957 безробітних.

3400 hrywien grzywny za zdewastowanie grobów

3400 гривень штрафу за наругу над могилами

Szacki Sąd Rejonowy (obwód wołyński) wydał wyrok w sprawie obywatela Ukrainy, który w grudniu 2017 r. zdewastował groby żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza rozstrzelanych w 1939 r.

Szacki Sąd Rejonowy w obwodzie wołyńskim przeprowadził posiedzenie w sprawie karnej, dotyczącej obywatela Ukrainy, który dokonał przestępstwa z art. 297 paragraf 1 Kodeksu Karnego Ukrainy (Znieważenie grobów, innych miejsc pochówku lub szczątków zmarłych). Około godz. 2.00 w nocy 26 grudnia 2017 r. przebywając na terenie cmentarza w pobliżu wsi Mielniki w rejonie Szackim sprawca zamalował farbą w aerozolu 17 krzyży nagrobnych na kwaterze wojennej, gdzie spoczywają żołnierze KOP-u, którzy zginęli we wrześniu 1939 r. Poza tym rozbił kamieniem pięć krzyży na grobach żołnierzy.

Art. 297 Kodeksu Karnego Ukrainy przewiduje, że osoby, które znieważały miejsce pochówku, podlegają grzywnie do dwustu stawek dochodu niepodlegającego opodatkowaniu (na Ukrainie stawka dochodu niepodlegającego opodatkowaniu wynosi 17 hrywien) albo karze aresztowania do sześciu miesięcy, albo karze ograniczenia wolności do lat 3 lub karze pozbawienia wolności na ten sam okres.

W trakcie posiedzenia sądu sprawca przyznał się do popełnienia zarzucanego przestępstwa. Sąd wydał wyrok skazujący na karę grzywny w wysokości dwustu stawek dochodu niepodlegającego opodatkowaniu, czyli 3400 hrywien (ok. 500 złotych). Zgodnie z art. 66 Kodeksu Karnego Ukrainy powodem złagodzenia kary było

wykazanie skrucy przez oskarżonego oraz okazanie pomocy w trakcie śledztwa.

Sprawca jest nieżonaty i bezrobotny. 14 czerwca 2017 r. Zarządy Sąd Rejonowy w mieście Sumy wydał wobec niego wyrok skazujący na karę grzywny – również w wysokości 3400 hrywien – za to, że w nocy z 29 na 30 grudnia 2017 r. razem ze swoim współnikiem wykonał napisy o antysemitkiej treści na Domu Żydowskim w Sumach.

Oficerowie KOP-u pochowani na cmentarzu w Mielnikach zginęli we wrześniu 1939 r. w walkach z Armią Czerwoną podczas tzw. Bitwy pod Szackiem. Wówczas zostali pochowani w zbiorowym grobie. W 2002 r. w Mielnikach odbyła się ekshumacja i przeniesienie na miejscowy cmentarz szczątków 18 oficerów KOP. Później pochowano tu szczątki jeszcze ośmiu żołnierzy KOP. Miejscowi mieszkańcy z własnej inicjatywy, nie oczekując od nikogo pomocy, uporządkowali kwaterę wojskową zdewastowaną przez wspomnianego wyżej sprawcę w grudniu 2017 r. Od dwóch lat we wrześniu do Mielnik przyjeżdża młodzież z Lublina i Łucka, żeby wspólnie z miejscową młodzieżą wziąć udział w biegu pamięci na trasie o symbolicznej długości 1939 metrów oraz zasadzić w centrum wsi drzewa pamięci.

Tekst i zdjęcie: Natalia DENYSIUK

Шацький районний суд Волинської області виніс вирок у справі громадянина України, який у грудні 2017 р. вчинив наругу над могилами солдатів Корпусу охорони прикордоння, загиблих у 1939 р.

Шацький районний суд Волинської області розглянув кримінальне провадження щодо громадянина України, який вчинив злочин, передбачений ч. 1 ст. 297 Кримінального кодексу України (Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого). Близько 2.00 26 грудня 2017 р., перебуваючи на території кладовища біля села Мельники Шацького району, злочинець аерозольними балончиками різних кольорів розмалював 17 надмогильних хрестів у тій частині кладовища, де поховані загиблі в 1939 р. польські солдати з Корпусу охорони прикордоння. Окрім цього, він камінням пошкодив п'ять надмогильних хрестів.

Ст. 297 КК України передбачає, що особи, які вчинили наругу над місцем поховання, караються штрафом до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (неоподатковуваний мінімум в Україні становить 17 грн) або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк.

Під час судового засідання підозрюваний визнав свою вину у вчиненні інкримінованого йому злочину. Суд призначив йому покарання у вигляді штрафу в розмірі 200 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, що становить 3400 грн (приблизно 500 злотих). Відпо-

відно до ст. 66 КК України обставинами, що пом'якшили покарання, стали щире каяття та активне сприяння розкриттю злочину.

Відомо, що злочинець неодружений та безробітний. 14 червня 2018 р. Зарічний районний суд у Сумах наклав на нього штраф, також розміром 3400 грн, за те, що 30 грудня 2017 р. він разом зі своїм спілником наніс антисемітський напис на фасад будівлі іудейської громади «Єврейський дім» у Сумах.

Офіцери Корпусу охорони прикордоння, які спочивають на кладовищі в Мельниках, загинули у вересні 1939 р. у боях із Червоною армією під час так званої битви за Шацьк. Тоді їх поховали у братській могилі. У 2002 р. відбулася ексгумація тіл 18 офіцерів КОП та перепоховання їх на місцевому кладовищі. Пізніше тут перепоховали останки ще восьми солдатів КОП. Меморіал, пошкоджений вандалом у грудні 2017 р., із власної ініціативи впорядкували місцеві мешканці, не чекаючи сторонньої допомоги. Уже два роки поспіль у вересні до Мельників приїжджає молодь із Любліна та Луцька, щоб разом із місцевою молоддю взяти участь у пробігу на символічній дистанції 1939 м та висадити дерева пам'яті.

Текст і фото: Наталя ДЕНИСЮК

Szack i Włodawa będą wspólnie kanalizować wsie nad Świtaziem

Шацьк і Влодава разом каналізуватимуть села навколо Світязю

Rejon szacki na Wołyniu wspólnie z powiatem włodawskim w województwie lubelskim będą realizowały projekt «Poprawa sytuacji ekologicznej w Szackim Parku Narodowym poprzez kanalizację osiedli wokół jeziora Świtaz».

Projekt zostanie wdrożony przy wsparciu finansowym Unii Europejskiej w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina 2014–2020. Przewiduje on budowę sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków w zachodniej części miasteczka Szack, oraz we wsiach Hajiwka, Mielniki, Świtaz i Pulmo. Prace muszą zostać wykonane w okresie wrzesień 2018 r. – sierpień 2020 r.

Całkowita wartość inwestycji w ramach projektu «Poprawa sytuacji ekologicznej w Szackim Parku Narodowym poprzez kanalizację osiedli wokół jeziora Świtaz» to 6,45 mln euro, z czego 5,805 mln euro pochodzi z funduszy unijnych, 645 mln euro – wkład własny. Ukraińska strona otrzymała w ramach projektu 5,777 mln euro.

Głównym beneficjentem jest Szacka Rejonowa Administracja Państwowa, partnerem projektu jest Gmina Włodawa, która w ramach tego

projektu otrzymała środki na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 812 na pięciokilometrowym odcinku Włodawa-Korolówka.

Jak podaje Wydział Organizacji, Polityki Wewnętrznej i Działalności Informacyjnej Szackiej Rejonowej Administracji Państwowej pierwsza konferencja dotycząca kwestii realizacji projektu miała miejsce 19 lutego we wsi Świtaz. Wzięli w niej udział przedstawiciele Gminy Włodawa, Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej i władz rejonu szackiego. 20 lutego Starosta Powiatu Włodawskiego Andrzej Romańczuk i wicestarosta Tomasz Korzeniewski wspólnie z Wasylem Holadyncem, przewodniczącym Szackiej Rejonowej Administracji Państwowej, podpisali umowę o współpracy transgranicznej.

MW

Шацький район спільно з Влодавським повітом (Люблінщина) реалізовуватимуть проект «Покращення екологічної ситуації у Шацькому національному природному парку шляхом каналізування населених пунктів навколо озера Світязь».

Проект впроваджуватимуть за підтримки Європейського Союзу в рамках Програми трансграничного співробітництва «Польща–Білорусь–Україна 2014–2020». Він передбачає будівництво каналізаційних мереж і систем очистки стічних вод у західній частині селища Шацьк, а також у селах Гаївка, Мельники, Світязь та Пульмо. Роботи мають здійснити в період із вересня 2018 р. до серпня 2020 р.

Загальний бюджет програми «Покращення екологічної ситуації у Шацькому національному природному парку шляхом каналізування населених пунктів навколо озера Світязь» становить 6,45 млн євро, із яких 5,805 млн євро – внесок Євросоюзу, а 645 тис. євро – кошти учасників. Українська сторона отримає 5,777 млн єврогранту ЄС.

Головним бенефіціаром проекту є Шацька районна державна адміністрація. Своєю чер-

гою гміна Влодава Люблінського воєводства виступає партнером. Вона отримує кошти на розбудову воєводської дороги № 812 на п'ятикілометровому відрізку Влодава–Королівка.

За інформацією відділу організаційного забезпечення, внутрішньої політики та інформаційної діяльності апарату Шацької райдержадміністрації, стартова конференція з питань реалізації проекту відбулася у Світязі 19 лютого за участі представників гміни Влодава, Волинської облдержадміністрації та Шацького району. А вже 20 лютого староста Влодавського повіту Анджей Романчук і віце-староста Томаш Коженевський підписали з головою Шацької РДА Василем Голядинцем угоду про трансграничне співпрацю.

BM

... Szlakiem Wołyńskich Krzyży wokół Huty Stepańskiej z Januszem Horoszkiewiczem ...

Місце костела pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Hucie Stepańskiej

Місце костелу Пресвятого Серця Господа Ісуса в Гуті Степанській

Ten fotoreportaż poświęcam pamięci Michała Sawickiego, wielkiego dobroczyńcy parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Hucie Stepańskiej.

Przez wieki wiara katolicka była ostoją polskości, pozwalała przetrwać czas zaborów, chroniła język, kulturę i tożsamość narodową. W 1922 r. wydzielono parafię Huta Stepańska z parafii Stepańskiej. Przybyły do Huty ks. proboszcz Wacław Nejmak rozpoczął budowę kościoła. Wspierała go ofiarne ludność. W następnych latach kontynuował ją ks. Teodor Czaban. Kiedy jednak całą swoją uwagę skierował na budowę uzdrowiska «Stone Błoto», zaniedbując kościół, powołano na proboszcza ks. Piotra Andrykę. Czaban nie podporządkował się biskupowi, pozostał w uzdrowisku, gdzie msze święte odprawiał w prywatnej kaplicy pw. Świętej Teresy (patronka Wołynia).

Nastaly ciężkie czasy dla wiernych. Skłócenia księży przeniesli swoje spory na parafian, rozbijając jedność wsi. Wojna stłumiła konflikt, a przybyły z Łucka ks. dr Bronisław Drzepecki uzdrowił sytuację. Z nastaniem banderowskich czasów kościół był najważniejszym miejscem dla ludzi szukających nadziei na przetrwanie, wszystkie wydarzenia toczyły się wokół niego.

Na kilka dni przed atakiem banderowców na Hutę podjęto decyzję o ukryciu naczyń liturgicznych, wotów i wszelkiego wartościowego wyposażenia. Zakładano, że wieś może zostać zniszczona i trzeba będzie ją odbudować. W błaszane kanki po mleku schowano wszystko, co

można było tam zmieścić i zakopano głęboko koło Sawickiego, starannie maskując ślady. Kiedy zapadła decyzja o opuszczeniu Huty Stepańskiej 18 lipca 1943 r., przed kościołem stało kilkaset furmanek wypełnionych ludźmi i dobytkiem, formowano kolumnę do wymarszu. Ks. Drzepecki pobłogosławił wiernych, udzielił im absencji i wyruszyli w nieznaną, na zawsze opuszczając wieś.

Kościół został podpalony 19 lipca 1943 r. o świcie. Ludzie ukrywający się pod Wyrką widzieli, jak płonie ich świątynia. Z przekazów ustnych wynika, że w kościele pozostała grupa ciężko rannych i starców, którzy odmówili opuszczenia Huty. Jednym z pozostałych był dziadek Jan Krawczyński. Kiedy w sierpniu do wsi przyszła z partyzantami jego wnuczka Wanda Roman, znalazła koło spalonego kościoła głowę dziadka, z charakterystyczną brodą, ciała nie było.

1. Kościół w Hucie Stepańskiej.
2. Jan Krawczyński z wnuczkami Wandą, Czesławem i Ireną. Siedzą przed sklepem dziadka. Czesław i Irena jeszcze żyją.
3. Montaż obelisku na miejscu kościoła.
4. Ks. bp Marcyan Trofimiak na miejscu kościoła w 2011 r.

Tekst i zdjęcia: Janusz HOROSZKIEWICZ

Цей фоторепортаж присвячую пам'яті Міхала Савіцького, великого благодійника парафії Пресвятого Серця Господа Ісуса в Гуті Степанській.

Віками католицька віра була твердиною польськості, яка допомогла пережити час без власної держави, вберегла мову, культуру та національну ідентичність. У 1922 р. зі Степанської парафії виокремилася парафія Гуті Степанської. Парох-отець Вацлав Неймак, прибувши до Гуті, розпочав будівництво костелу, а люди жертовно його підтримували. У наступні роки будівництво продовжував отець Теодор Чабан. Однак коли він усі свої зусилля спрямував на спорудження санаторію «Солоне болото», занедбуючи будівництво храму, парох призначили отця Пьотра Андрику. Чабан ослухався єпископа й залишився в санаторії, де звершував меси у приватній каплиці Святої Терези, покровительки Волині.

Для вірян настали важкі часи. Посварені священики поширили свої суперечки на парафіян, руйнуючи тим самим єдність серед селян. Війна загасила конфлікт, а прибулий із Луцька отець Bronisław Джепецький повністю владнав ситуацію. Коли настали бандерівські часи, костел став найважливішим місцем для людей, які шукали надію на виживання, всі події відбувалися навколо нього.

За кілька днів до того, як бандерівці напали на Гуту, в костелі вирішили заховати літургійне начиння, шати та інші цінності. Думали, що село можуть знищити і доведеться його відбудувати.

Усе сховали в жерстяні бідони від молока, які глибоко закопали біля Савіцького, старанно замаскувавши сліди. Коли вирішили покинути Гуту Степанську 18 липня 1943 р., перед костелом зібралися мешканці села зі всіма своїми пожитками на кількохстах фурманках. Сформували колону, отець Джепецький благословив вірян, уділив їм абсолюції (*відпущення гріхів без сповіді в небезпечних для життя ситуаціях*, – ред.), і вони назавжди покинули село.

Костел підпалили 19 липня 1943 р. на світанку. Люди, що ховалися біля Вирки, бачили, як горить їхній храм. З усних переказів відомо, що в костелі залишилася група тяжко поранених і старців, які відмовилися покидати Гуту. Одним із тих, хто там залишився, був Ян Кравчинський. Коли в серпні в село разом із партизанами прийшла його внучка Ванда Роман, вона знайшла біля спаленого костелу за характерною бородою голову діда, тіла ж не було.

1. Костел у Гуті Степанській.
2. Ян Кравчинський із внучками: Вандою, Чеславом та Іреною. Чеслав та Ірена ще живі.
3. Встановлення пам'ятного знаку на місці костелу.
4. Луцький єпископ Маркян Трофим'як на місці костелу у 2011 р.

Текст і фото: Януш ГОРОШКЕВИЧ

1

2

3

4

Краjoznawcy zaprezentowali «Fotograficzną mapę dawnego Łucka»

Дослідники представили «Фотокарту вінтажного Луцька»

W Centrum Informacji Turystycznej i Usług został zaprezentowany projekt «Fotograficzna mapa dawnego Łucka», na który złożyli się: satelitarna mapa współczesnego Łucka, zdjęcie lotnicze miasta zrobione w 1944 r. oraz fotografie miejscowych zabytków.

«Fotograficzna mapa dawnego Łucka» pokazuje miasto za pomocą starych zdjęć, ukazujących budynki, których dawno już nie ma, oraz te, które zachowały się do dziś. Projekt został opracowany przez krajoznawców Bogdana Worona, Oleksandra Kotysa i Romana Pawluka. Od strony technicznej przedsięwzięcie zostało zrealizowane przez firmę «Ideil». Wsparcia projektowi udzielił Wydział Turystyki i Promocji Łuckiej Rady Miejskiej. Jego prezentacja odbyła się 15 lutego w Centrum Informacji Turystycznej i Usług w Łucku.

«Praca nad projektem rozpoczęła się od mojej pasji: po prostu dla siebie zaznaczałem na mapie Łucka miejsca, w których zostały zrobione stare zdjęcia. Wkrótce to zajęcie zamieniło się w coś większego» – powiedział pomysłodawca projektu Bogdan Woron. Dodał, że fotograficzna mapa pomoże miłośnikom historii Łucka dowiedzieć się więcej o mieście.

Na projekt złożyły się satelitarna mapa współczesnego Łucka i nałożone na nią unikalne zdjęcia lotnicze miasta zrobione w 1944 r. przez Niemców. Krajoznawcy znaleźli je w Archiwum Narodowym w Waszyngtonie. Dzięki takiemu połączeniu można dowiedzieć się, jak wyglądało miasto 75 lat temu i jednocześnie powędrować współczesnymi ulicami za pomocą Google Street View.

Zabytki są oznaczone na mapie specjalnymi znacznikami. Po kliknięciu na nie można zobaczyć zdjęcie ukazujące dawny wygląd konkretnego budynku. Pod niewielkim zdjęciem znajduje się krótki opis informujący o zabytku oraz link, pod którym można obejrzeć zdjęcie w wyższej rozdzielczości. Na mapę naniesiono ponad 300 starych zdjęć zrobionych w latach 60. XIX wieku – 90. XX wieku oraz linki, pod którymi można znaleźć informację o zabytkach. Są to m.in. artykuły z Wikipedii napisane przez Oleksandra Kotysa.

«To zdjęcie lotnicze Łucka wyróżnia się spośród innych dokładnością detali» – podkreślił Oleksandr Kotys. Zdradził również szczegóły połączenia zdjęcia lotniczego ze współczesną mapą miasta. Idealnie nałożyły się na nią centralne ulice, natomiast w niektórych miejscach na peryferiach nie udało się połączyć ich precyzyjnie, co według niego nie miało jednak większego wpływu na dokładność mapy.

«Nie stawiamy jeszcze kropek i będziemy nadal wzbogacać mapę o kolejne zdjęcia» – podsumował Oleksandr Kotys.

«Fotograficzna mapa dawnego Łucka» dostępna jest na stronie portalu «Kroniki Lubarta». Wkrótce zostanie ona opublikowana również na stronie Centrum Informacji Turystycznej i Usług.

Tekst i zdjęcia: Natalia DENYSIUK

У Центрі туристичної інформації та послуг презентували проєкт «Фотокарта вінтажного Луцька», в основі якого – сучасна супутникова карта Луцька, аерофотознімок міста, зроблений у 1944 р., та фотографії історичних споруд.

«Фотокарта вінтажного Луцька» показує місто за допомогою старих фотографій, на яких видно давно зруйновані будівлі або такі, що збереглися до наших днів. Над проєктом працювали краєзнавці Богдан Ворон, Олександр Котис та Роман Павлюк. Технічну сторону реалізувала ІТ-компанія «Ідейл». Проєкт підтримало управління туризму та промоції міста Луцької міської ради. Його презентація відбулася 15 лютого в Центрі туристичної інформації та послуг у Луцьку.

«Цей проєкт з'явився спочатку як проста розвага для себе, для душі позначали на карті Луцька місця, де були зроблені ретро-фото. Згодом він трансформувався у щось набагато більше», – розповів його ініціатор Богдан Ворон. Він зазначив, що фотокарта допоможе шанувальникам історії Луцька дізнатися більше про місто.

В основу проєкту лягли сучасна супутникова карта Луцька та накладений на неї унікальний аерофотознімок, виконаний німецькими військовими в 1944 р. Дослідники знайшли його в Національному архіві у Вашингтоні. Завдяки такому поєднанню можна дізнатися, як виглядало місто 75 років тому, та перемикатися на сучасні панорами вулиць на Google Street View.

Історичні об'єкти позначені на карті точками. Клікнувши на них, можна побачити світлин-

ну, яка дозволяє зрозуміти, як виглядав об'єкт у давнину. Під невеличким фото розміщена коротка текстівка, що інформує про споруду, та лінк, за яким завантажується світлина більших розмірів. На карту нанесено понад 300 історичних фотографій, зроблених у 60-х роках XIX ст. – 90-х роках XX ст., та посилання, за якими можна довідатися більше про історичні об'єкти. Це, зокрема, статті у «Вікіпедії» про історичні об'єкти Луцька, автором яких є Олександр Котис.

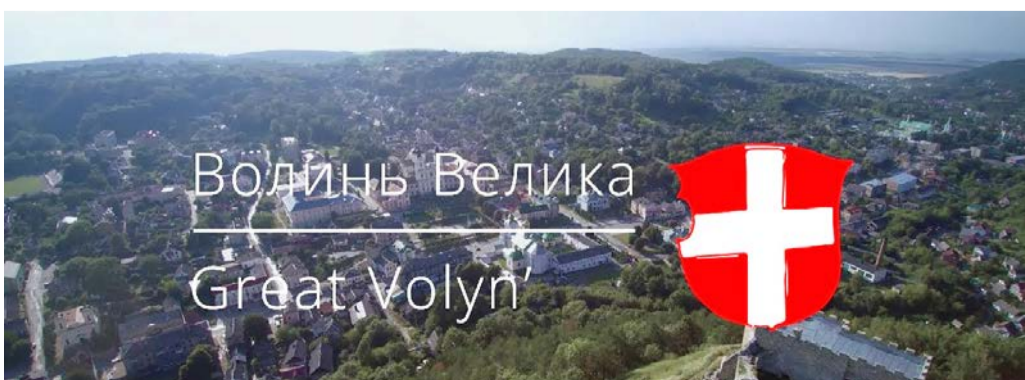
«Цей аерознімок за деталізацією найкращий серед відомих аерознімків Луцька», – підкреслив Олександр Котис. Він розповів про особливості його накладення на сучасну карту міста. Ідеально, за його словами, наклалися центральні вулиці, натомість де-не-де на окраїнах вони трішки не співпадають з огляду на кут, під яким робили зйомку. Проте, за словами краєзнавця, це не вплинуло на точність розташування об'єктів.

«Ми не ставимо крапку і далі будемо доповнювати карту фотографіями», – додав на завершення зустрічі Олександр Котис.

«Фотокарта вінтажного Луцька» доступна на сайті видання «Хроніки Любарта». Згодом її опублікують також на оновленому сайті Центру туристичної інформації і послуг.

Текст і фото: Наталя ДЕНИСІУК

Презентація відеопроєкту Андрія Михайлова «Місця Великої Волині»

Книгарня «Є» в Луцьку запрошує на презентацію відеопроєкту Андрія Михайлова «Місця Великої Волині». Захід відбудеться 1 березня. Початок – о 18:00.

Зустріч зацікавить усіх, хто захоплюється урбаністикою, історією Волині та України загалом. Андрій Михайлов презентує короткі відео про замок Любарта, Старокосятинів, Почаїв, Острог, Тараканівський форт, Червоноград, Пересопницю, Меджибіж. Усі охочі змо-

жуть поспілкуватися з автором проєкту про історичні пам'ятки на Волині.

Андрій Михайлов – дизайнер, фотограф, відеограф. Його хобі і зацікавлення історією переросло в проєкт «Волинь Велика», який діє на громадських засадах із травня 2017 р.

W Łucku zaprezentowano nową publikację o Ołyce

У Луцьку презентували нову публікацію про Олику

W Muzeum Sztuki w Łucku odbyła się prezentacja tomu artykułów naukowych «Ołyka i Radziwiłłowie w dziejach Ukrainy, Polski i Białorusi». Wydarzenie zostało poświęcone 870-leciu pierwszej pisemnej wzmianki o Ołyce oraz 455-leciu uzyskania przez nią praw miejskich.

W prezentacji i krótkiej konferencji, które miały miejsce 20 lutego, wzięli udział przedstawiciele miejscowych władz, muzealnicy, krajoznawcy, naukowcy, studenci i miłośnicy historii Wołynia. Mimo nieobecności naukowców z Polski, organizatorzy podkreślili, że to spotkanie jest wynikiem wspólnych wysiłków naukowców ukraińskich i zagranicznych.

Na konferencję przybył pomysłodawca i jeden z autorów tomu artykułów naukowych dr hab. Wiktor Żowtianski, członek korespondent Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. Naukowiec urodził się w Zalisoczym, czyli na przedmieściach Ołyki, i od wielu lat bada historię terenów, z których pochodzi. Był także jednym z pomysłodawców odbudowy Monasteru św. Michała Archaniola o Złoty Kopyłach w Kijowie.

Wiktor Żowtianski opowiedział o tym, jak historia rodzinnej Ołyki stała się dla niego pasją, o swoich poszukiwaniach i znaleziskach, a nawet o pierwszej wizycie w muzeum. Przypomniał również zgromadzoną postać Warwary Ponomarowej, byłego dyrektora Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego. To ona nie pozwoliła na wywiezienie do Ermitażu w Sankt Petersburgu jednego z najciekawszych eksponatów w zbiorach placówki – pochodzącego z kolekcji Radziwiłłowskiej obrazu «Święty Hieronim» Jusepe de Ribery.

Na zakończenie Wiktor Żowtianski zaproponował odnowienie kaplicy Nowowiejskich na polskim cmentarzu w Ołyce i uhonorowanie pomnikiem Polaków zamordowanych w miasteczku w 1943 r.

Z okazji jubileuszu 70-lecia urodzin obchodzonego przez Wiktora Żowtianskiego dzień wcześniej, czyli 19 lutego, po przemówieniu wręczono mu kwiaty. Naukowiec otrzymał także tytuł honorowego obywatela rejonu kiwereckiego.

Muzealnicy przypomnieli również postaci Tetiany Andrejewej, wieloletniej pracowniczki Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego, oraz Anatolija Dublańskiego.

«Wspominając Radziwiłłów, którzy zgromadzili tę kolekcję, nie możemy zapominać

o Anatoliju Dublańskim, ponieważ to właśnie on uratował ją przed zniszczeniem i dał jej nowe życie. Tylko dzięki niemu mamy dziś możliwość podziwiania tych dzieł sztuki. Naszym zdaniem w Łucku powinien pojawić się pomnik lub tablica upamiętniająca tę osobę» – zaznaczyli pracownicy muzeum.

Anatolij Dublański (1912–1997) – postać ciekawa, ale mało znana. Urodził się w Peretokach niedaleko Ołyki, ukończył Uniwersytet Warszawski, obronił pracę magisterską z historii, doktoratu nie zrobił z powodu wojny. W latach 1938–1942 pracował w Muzeum Wołyńskim, redagował gazetę «Ukrainskyj hołos» wydawaną w Łucku podczas II wojny światowej. Udało mu się uratować zbiory muzeum przed rabunkiem ze strony niemieckich okupantów. W 1944 r. wyemigrował na Zachód, w 1951 r. przyjął święcenia kapłańskie w Ukraińskim Autokefalicznym Kościele Prawosławnym. W 1981 r. został biskupem, w 1983 r. – arcybiskupem, a w 1994 r. metropolitą francuskim i zachodnioeuropejskim. Przed śmiercią przekazał do Łucka swoje archiwum oraz część bogatej biblioteki. Metropolita Anatolij został pochowany w niemieckim mieście Neu-Ulm.

Podczas konferencji głos zabrał także Aleksy Łoziński, koordynator projektów Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą Polonika w Warszawie. Instytut, założony ponad rok temu, prowadzi działalność badawczą, konserwatorską i edukacyjną. Jednym z największych projektów realizowanych obecnie przez tę placówkę jest renowacja fasady kościoła pw. Świętej Trójcy. Prace budowlane dobiegają końca. Już w przyszłym roku rozpocznie się odnawianie wnętrz, m.in. ołtarzy i epitafiów, które zostanie oparte na zdjęciach i materiałach archiwalnych. Prace będą wykonywali najlepsi polscy i ukraińscy konserwatorzy sztuki.

Na zakończenie konferencji i prezentacji wszyscy zgromadzeni w muzeum uczcili chwilą ciszy bohaterów Niebiańskiej Sotni w piątą rocznicę tragicznych wydarzeń na Majdanie w Kijowie.

Tekst i zdjęcia: Anatolij OLIH

У Художньому музеї міста Луцька відбулася презентація наукового збірника «Олика й Радзивілли в історії України, Польщі й Білорусі». Подію приурочили 870-й річниці першої писемної згадки про Олику та 455-річчю отримання нею Магдебурзького права.

На презентації і короткій конференції, що відбулися 20 лютого, були присутні представники місцевої влади, музейники, краєзнавці, науковці, студенти та просто любителі історії Волині. І хоча, в силу різних причин, на захід не завітали науковці з Польщі, організатори наголосили, що ця конференція – «це спільне надбання наших науковців із науковцями з закордону».

Прибув на конференцію ідейний натхненник та один із авторів збірника Віктор Жовтянський, доктор фізико-математичних наук, член-кореспондент Національної академії наук України. Уродженець Залісочого, тобто передмістя Олики, він уже давно займається вивченням історії свого рідного краю. Між іншим, учений є одним з ініціаторів відбудови Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря в Києві.

Віктор Жовтянський розказав про те, як він захопився історією рідної Олики, про свої пошуки і знахідки, згадав свій перший похід у музей. Розповів також про колишню директорку Волинського краєзнавчого музею Варвару Пономарьову, яка не дозволила вивезти в Ермітаж одну з перлин музею, картину «Святий Ієронім» відомого іспанського художника Хосе де Рібери з колекції Радзивіллів.

На завершення виступу Віктор Жовтянський запропонував відновити каплицю Нововеїських на польському кладовищі в Олиці та встановити на ньому стели з метою увіковічнення пам'яті поляків, загиблих в містечку в 1943 р.

Після промови йому вручили квіти, адже за день до конференції, тобто 19 лютого, дослідник відсвяткував 70-річчя. Також ювілярові присвоїли звання почесного громадянина Ківерцівщини.

Працівники музею згадали теж багаторічну працівницю Волинського краєзнавчого музею Тетяну Андрееву й постать Анатолія Дублянського.

«Говорячи про Радзивіллів, які створили цю колекцію, ми не можемо не згадати про Анатолія Дублянського, адже він урятував цю ко-

лекцію від знищення і дав їй нове життя. Лише завдяки йому ми маємо тепер можливість милуватися цими шедеврами. Ми вважаємо, що в Луцьку має бути пам'ятник або меморіальна дошка цій людині», – виступили з ініціативою працівники музею.

Анатолій Дублянський (1912–1997 рр.) – цікава й маловідома особистість. Уродженець села Перетоки біля Олики, закінчив Варшавський університет, захистив магістерську працю з історії, завершити докторську не дала війна. У 1938–1942 рр. працював у Волинському музеї, був редактором луцької газети часів Другої світової війни «Український голос». Він зміг вберегти фонди музею від розграбування нацистськими окупантами. В 1944 р. емігрував на Захід, в 1951 р. у Німеччині був рукоположений у священники Української автокефальної православної церкви. В 1981 р. став єпископом, в 1983 р. – архієпископом, а в 1994 р. – митрополитом паризьким і західноєвропейським. Перед смертю передав у Луцьк свої архіви й частину багатобібліотеки. Похований митрополит Анатолій у Ной-Ульмі (Німеччина).

На конференції виступив теж Олексій Лозинський, координатор проектів Національного інституту польської культурної спадщини за кордоном «Polonika» у Варшаві. Інститут, створений понад рік тому, веде науково-дослідницьку, реставраторську та освітню діяльність. Одним із найбільш масштабних проектів, яким зараз займається інститут, є реставрація фасаду костелу Святої Трійці в Олиці. Будівельні роботи потрохи підходять до завершення, а вже з наступного року почнеться детальне відновлення елементів інтер'єру, зокрема вітарів та епітафій. Це робитимуть за знімками та архівними матеріалами. Роботи виконуватимуть разом найкращі польські та українські реставратори.

На завершення конференції і презентації всі присутні вшанували хвилиною мовчання Героїв Небесної Сотні у п'яту річницю подій на Майдані.

Текст і фото: Анатолій ОЛИХ

Łucsu uczniowie otrzymali elementy odblaskowe

Луцькі школярі отримали світловідбивні елементи

Представители полиции патрульной обвoду воłyньского przeprowadzili dla uczniów Szkoły Nr 1 w Łucku лекcję на темат засад руху drogowego oraz wręczyli dzieciom elementy odblaskowe.

Od dwóch lat Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku wraz z policją patrolową obwodu wołyньского organizują акcję «Bezpieczna droga do szkoły». Jej głównym celem jest wyposażenie wołyньских uczniów w elementy odblaskowe, aby byli dobrze widoczni po zmierzchu. W ramach akcji zorganizowano m.in. spotkania z uczniami ze szkół w Łucku, Kowlu, Żydycynie, o czym nasza gazeta wcześniej pisała. 15 lutego takie spotkanie pod hasłem «Światłodzieci. Zostań superbohaterem na drodze – powstrzymaj wypadek mocą światła» zorganizowano w Szkole Nr 1 w Łucku.

Odblaskowe kamizelki, wstążki i bransoletki sprawiają, że dzieci stają się zauważalne na nieoświetlonych drogach, a tym samym znacznie zwiększają ich bezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu drogowego. Wicekonsul Marek Zapór, który jest jednym z inicjatorów akcji, podkreślił, że «koszt takiego elementu to drobiazg – jakieś dziesięć hrywien, a jednocześnie jego brak może kosztować niezwykle dużo, bo ceną okaże się życie dziecka».

W tym roku po raz pierwszy do akcji dołączyli przedstawiciele biznesu – wspólne polsko-ukraińskie przedsiębiorstwo «Modern-Expo Group». Organizatorzy uważają, że to dopiero początek i odpowiedzialni przedsiębiorcy jeszcze aktywniej będą wspierali tak potrzebną акcję. Tym razem można było również zauważyć zainteresowanie tą inicjatywą ze strony organizacji pozarządowych oraz dziennikarzy.

Po krótkiej prezentacji pełniący obowiązki starszego inspektora wołyньskiej policji patrolowej Bohdan Pawłowycz wspólnie z inspektorką Marią Ustiną przeprowadzili dla siódmoklasistów лекcję-quiz на темат засад руху drogowego. Wszyscy uczestnicy otrzymali estetyczne i użyteczne prezenty – odblaskowe kamizelki, bransoletki, breloki i wstążki.

Elementy odblaskowe dla łuckich uczniów zostały kupione dzięki wsparciu finansowemu Konsulatu Generalnego RP w Łucku oraz firmy «Modern-Expo Group».

Текст і зjęcia: Anatolij OLICH

Представники патрульної поліції Волинської області провели в Луцькій спеціалізованій школі № 1 урок із правил дорожнього руху та вручили дітям світловідбивні елементи.

Уже два роки Генеральне консульство Республіки Польща в Луцьку разом із патрульною поліцією Волинської області проводить акцію «Безпечна дорога до школи» («Bezpieczna droga do szkoły»). Її головна мета – забезпечити волинських школярів світловідбивними елементами, аби їх було добре видно на дорозі в темну пору доби. Зокрема, в рамках акції відбулися зустрічі з учнями шкіл у Луцьку, Ковелі, Жидичині, про що вже писала наша газета. 15 лютого таку зустріч під гаслом «Світлодіти. Стань супергероєм на дорозі – зупини ДТП силою світла» провели у стінах Луцької спеціалізованої школи № 1.

Світловідбивні жилети, брелки, смужки і браслети роблять дітей помітними на неосвітлених дорогах і таким чином значно збільшують їхню безпеку та безпеку всіх учасників дорожнього руху загалом. Віце-консул Marek Zapór, один із ініціаторів акції, наголосив, що «такий елемент коштує дрібницю – всього десять гривень, але одночасно може коштувати дуже багато, адже його вартість – ціна життя дитини».

Цьогоріч вперше до акції долучилися представники бізнесу – спільне українсько-польське підприємство «Modern-Expo Group». Організатори вважають, що це лише початок і відповідальний бізнес надалі активніше підтримуватиме таку потрібну акцію. Помітною стало також зацікавлення цією акцією громадських організацій та журналістів.

Після короткого брифінгу виконувач обов'язків старшого інспектора патрульної поліції Волині Богдан Павлович зі своїм колегою інспектором Марією Устіною провів для семикласників урок-вікторину з правил дорожнього руху. Всі учасники отримали корисні подарунки: світловідбивні жилети, браслети, брелки і смужки.

Світловідбивні елементи для луцьких школярів придбали Генеральне консульство РП у Луцьку та компанія «Modern-Expo Group».

Текст і фото: Anatolij OLICH

Польсько-українські студії у Кракові

На факультеті міжнародних відносин Ягеллонського університету (Краків) із 28 лютого розпочинається прийом документів на 2019–2020 навчальний рік за програмою «Польсько-українські студії» (бакалаврат та магістратура).

«Разом у Європі» – це гасло програми «Польсько-українські студії», яка має інтердисциплінарний характер. Її мета – підготувати експертів із питань українсько-польської співпраці та міжнародних відносин у різних галузях суспільного життя.

Програму можуть реалізувати як польсько-, так і українськомовні студенти, що цікавляться польською та європейською східною політикою, суспільно-політичними трансформаціями та європейською інтеграцією України, різними формами співпраці в політичній, сус-

пільній, культурній та економічній сферах між Польщею та Україною в загальноєвропейському та євроатлантичному контекстах.

Частина занять відбуватиметься поза стінами університету. Студенти відвідуватимуть адміністративні та культурні інституції Кракова, ознайомлюватимуться з діяльністю неурядових організацій, зустрічатимуться з місцевими підприємцями, засновниками стартапів, братимуть участь у реалізації проектів. Студенти розвиватимуть вміння співпрацювати в міжнародному колективі, креативність та критичне мислення.

Кожен студент у рамках обміну зможе поїхати на навчання за програмою «Еразмус+» до одного з університетів-партнерів у Хорватії, Чехії, Словаччині чи Німеччині.

Контакти:
<https://www.facebook.com/spu.spu.39>
ukrainoznawstwo@uj.edu.pl

Джерело: www.spu.ukrainoznawstwo.uj.edu.pl

Zmagania z prozą i poezją w Łucku

Змагання з прозою і поезією в Луцьку

23 lutego w Pałacu Kultury miasta Łuck odbył się XII Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej dla Mieszkańców Ukrainy. To ważne wydarzenie kulturalne jest częścią odbywających się corocznie, na zmianę w Łucku i Lublinie, Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa.

Celem konkursu jest propagowanie literatury polskiej (zarówno prozy, jak i poezji) na Ukrainie, integrowanie biorących udział w spotkaniu Polaków i Ukraińców oraz doskonalenie umiejętności recytatorskich, wzbogacanie własnego warsztatu artystycznego i wymiana doświadczeń pomiędzy uczestnikami zmagania.

Organizatorami spotkań są Centrum Kultury w Lublinie, Wydział Kultury Rady Miasta Łuck oraz Towarzystwo Kultury polskiej im. Tadeusza Kościuszki w Łucku. Wydarzenie odbywa się pod patronatem Konsula Generalnego RP w Łucku, Prezydenta Miasta Lublin oraz Łuckiej Rady Miejskiej.

W tym roku do konkursu zgłosiło się 65 uczestników z Łucka, Odessy, Winnicy, Lwowa, Kijowa, Zaporozża, Kowla, Radziwiłłowa, Nietyszyna, Sławuty, Kozłowa, Owruca, Lubomla i innych miast Ukrainy.

Liczne zgromadzonych uczestników przywitał pełniący obowiązki mera miasta Hryhorij Pustowit. Życząc wszystkim powodzenia zwrócił uwagę, że chociaż nasze kultury, polska i ukraińska, są sobie bardzo bliskie, to jednak się różnią. «Spotkanie tych kultur będzie wzbogacało każdego uczestnika dzisiejszego konkursu, każdego człowieka, który będzie żył na styku polskiej i ukraińskiej kultury» – dodał.

Konsul Teresa Chruszcz, witając wszystkich w imieniu Konsula Generalnego RP w Łucku Wiesława Mazura, stwierdziła, że Konsulat stara się zawsze wspierać wszystkie inicjatywy, które w przestrzeni kultury pomagają sąsiadom – Polsce i Ukrainie – zbliżyć się do siebie.

Tetiana Hnatiw, dyrektor Wydziału Kultury Rady Miasta Łuck, wyraziła zadowolenie, że spotkania z roku na rok zyskują na popularności i miasto może gościć tak wielu wykonawców przybyłych z różnych stron Ukrainy.

Prezes Towarzystwa Kultury Polskiej im. T. Kościuszki w Łucku Nina Poremska podziękowała wszystkim, którzy włożyli ogromną pracę w przygotowanie uczestników konkursu. Zwróciła się także ze słowami wdzięczności do tych, którzy od 12 lat wspierają to ważne wydarzenie kulturalne – bez pomocy Konsulatu Generalnego RP i Rady Miasta Łucka jego organizacja nie byłaby możliwa. Podziękowała również Centrum Kultury w Lublinie za wieloletnią bardzo dobrą wspólną

ce. «To wydarzenie sprawia, że między nami nie ma żadnych różnic związanych z narodowością. Granice są między państwami. Dla kultury granice nie istnieją» – dodała.

Zebranych przywitali również, życząc im powodzenia i jednocześnie zapraszając zwycięzców na finał konkursu do Lublina, Ewelina Graban, Kierownik Referatu ds. Wspierania i Realizacji Programów Międzynarodowych Miasta Lublin oraz Michał Skorzyński, występujący w imieniu Kierownika Wydziału Edukacji Kulturalnej Centrum Kultury w Lublinie Anny Krawczyk.

Następnie na kilka godzin salą zafundowały polska poezja i proza, deklamowane zarówno w języku polskim, jak i ukraińskim. Każdy z uczestników starał się pokazać z jak najlepszej strony. Właśnie teraz miał zaprezentować cały trud włożony w przygotowania. Sam występ na dużej scenie, w świetle reflektorów i przed liczną publicznością nie był łatwy dla biorących udział w zmaganiach. Poziom był bardzo wyrównany, więc jury (w składzie: Anżelika Janowiec, Rymma Redczuk, Gabriela Woźniak-Kowalik, Mateusz Nowak i Michał Skorzyński) stanęło przed bardzo trudnym zadaniem wyłonienia laureatów i przyznania wyróżnień. Po burzliwej naradzie jury wskazało 15 laureatów (trzydziestu z nich pojedzie na finał Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa do Lublina, dwie osoby otrzymały nagrody bez nominacji do uczestnictwa w finale) oraz przyznało 13 wyróżnień. Wszyscy biorący udział w konkursie otrzymali dyplomy uczestnictwa, laureaci zaś dyplomy i nagrody.

Laureatami zostali: Marharyta Jermejczuk (Łuck), Oleksandra Dawydczuk (Łuck), Olena Zaoburna (Nietyszyn), Oleg Iszczuk (Łuck), Iryna Kłymuk (Kniahynynok), Andrij Kowalski (Luboml), Marjana Kopalczuk (Kniahynynok), Władysław Melnyk (Łuck), Anastasja Mychalczuk (Łuck), Olga Ozolina (Kijów), Orest Parchomuk (Kniahynynok), Oleksandra Safatiuk (Łuck), Daryna Chyżniak (Łuck), Anna Kłymowycz (Łuck) i Alina Palamarczuk (Zmerynka).

Za wszystkich laureatów trzymamy kciuki i życzymy im sukcesów podczas finału w Lublinie.

Tekst i zdjęcie: Piotr KOWALIK, nauczyciel skierowany do Łucka przez ORPEG

23 лютого в Палаці культури міста Луцька відбувся XII Декламаторський конкурс польської поезії і прози для мешканців України. Ця важлива культурна подія є частиною щорічних Польсько-українських зустрічей майстрів слова, які проходять навперемін у Луцьку та Любліні.

Мета конкурсу – пропагування польської літератури (як прози, так і поезії) в Україні, інтегрування поляків та українців, які беруть участь у події, а також удосконалення декламаторської майстерності, збагачення власного мистецького арсеналу й обмін досвідом між учасниками змагань.

Організаторами зустрічей є Центр культури в Любліні, департамент культури Луцької міської ради й Товариство польської культури імені Тадеушка Костюшка в Луцьку. Подія відбувається під патронатом Генерального консула РП у Луцьку, президента міста Любліна та Луцької міської ради.

Цього року на конкурс подали заявки 65 учасників із Луцька, Одеси, Вінниці, Львова, Києва, Запоріжжя, Ковеля, Радивилова, Нетішина, Славуті, Козлово, Овруча, Любомля та інших міст України.

Учасників привітав виконувач обов'язків мера міста Григорій Пустовіт. Побажавши всім успіху, він звернув увагу на те, що, хоча наші культури – польська та українська – дуже близькі, між ними все ж є різниця. «Зустріч цих культур буде збагачувати кожного учасника сьогорнішнього конкурсу, кожному людину, яка буде жити на стику польської та української культури», – сказав посадовець.

Консул Тереза Хрущ, привітавши усіх від імені Генерального консула РП у Луцьку Веслава Мазура, сказала, що консульство старається завжди підтримувати всі ініціативи у сфері культури, які допомагають двом сусіднім країнам – Польщі та Україні – наблизитися одна до одної.

Тетяна Гнатів, директор департаменту культури Луцької міської ради, висловила задоволення, що конкурс із року в рік стає дедалі популярнішим і місто може гостинно приймати так багато виконавців із різних куточків України.

Голова Товариства польської культури імені Тадеуша Костюшка в Луцьку Ніна Поремська подякувала всім, хто доклав зусилля в підготовку учасників конкурсу. Також вона звернулася зі словами вдячності до тих, хто вже 12 років підтримує цю важливу культурну подію, адже без допомоги Генерального консульства РП і Луцької міської ради її проведення було б неможливим. Подякувала теж Центру культури в Любліні за багаторічну

співпрацю. «Завдяки цьому заходу зникають усі бар'єри, пов'язані з національністю. Кордони є між державами, для культури кордонів не існує», – підсумувала Ніна Поремська.

Побажавши успіхів й одночасно запросивши переможців на фінал конкурсу до Любліна, учасників привітали Евеліна Грабан, директор відділу у справах підтримки і реалізації міжнародних програм міста Любліна, та Міхал Скоржинський, який на події представляв керівника відділу культурної освіти Центру культури в Любліні Анну Кравчик.

Потім на кілька годин у залі запанували польські поезія та проза, які учасники декламували як польською, так і українською. Кожен із конкурсантів старався показати себе з найкращого боку, адже саме тепер мали принести плоди всі зусилля, вкладені в підготовку. Сам виступ на великій сцені, у світі прожекторів і перед численною публікою був нелегким випробуванням для учасників змагань. Рівень у всіх був досить високий, тож журі, до складу якого ввійшли Анжеліка Яновець, Римма Редчук, Габрієля Возняк-Ковалік, Матеуш Новак і Міхал Скоржинський, стало перед дуже важким завданням визначення лауреатів конкурсу. Після бурхливого обговорення журі визначило 15 лауреатів (13 із них поїдуть на Польсько-українські зустрічі майстрів слова до Любліна, дві особи отримали нагороди без номінації на участь у фіналі) та вручило 13 відзнак. Усі, хто брав участь у конкурсі, одержали дипломи, а лауреати ще й дипломи переможців і нагороди.

Лауреатами конкурсу стали Маргарита Вермейчук (Луцьк), Олександра Давидчук (Луцьк), Олена Заобурна (Нетішин), Олег Іщук (Луцьк), Ірина Климук (Луцьк), Андрій Ковальський (Любомль), Маріана Копальчук (Княгининок), Владислав Мельник (Луцьк), Анастасія Михальчук (Луцьк), Ольга Озоліна (Київ), Оrest Пархомук (Княгининок), Олександра Сафатюк (Луцьк), Дарина Хижняк (Луцьк), Анна Клиновець (Луцьк) і Аліна Паламарчук (Жмеринка).

Тримаємо кулаки за всіх переможців і бажаємо успіхів під час фіналу в Любліні.

Текст і фото: Пётр КОВАЛИК, учитель, скерований до Луцька організацією ORPEG

Historia łuckich szkół w XVII – na początku XX wieku

З історії луцьких шкіл XVII – початку XX століття

Wzmianki pisemne o szkołach w Łucku pojawiają się w materiałach źródłowych od co najmniej XVII wieku. Wielokulturowość miasta i jego przynależność w kolejnych okresach historycznych do różnych państw wywarły wpływ na rozwój łuckiego szkolnictwa.

Historyk i etnograf Tadeusz Stecki utrzymywał, że założenie pierwszych szkół wyższych na Wołyniu na początku XVII wieku należy przypisać jezuitom. «Kolegium i Szkoły gramatykalne z retoryką utworzył w Łucku rektor Obricius w latach 1608–1611 (...). Szkoły mieściły się w domu przy dzwonicy, darowanym przez biskupa Szyzkowskiego, który nadał Jezuitom monopol nauczania w Łucku» – czytamy w książce dr. Adama Wojnicza «Łuck na Wołyniu. Opis historyczno-fizjograficzny», która ukazała się w 1922 r. Rozdział «Szkolnictwo w dawnym Łucku» Wojnicz napisał w oparciu o manuskrypt profesora Jana Marka Giżyckiego z Krakowa pt. «Niektóre materiały do przeszłości szkół polskich w Łucku».

Według Wojnicza szkoły jezuickie były prowadzone z programem większym lub mniejszym. Wstępowała do nich młodzież ze Lwowa, Ostroga i Kijowa, ponieważ w Łucku uczono lepiej i bezpłatnie, ale szkoły te często na jakiś czas były zamykane z powodu pożarów, epidemii albo wojen.

W 1614 r. jezuiti założyli w Łucku początkową szkołę ruską, gdzie uczyli czytać i pisać po rusku oraz rachować.

Po kilku latach – w 1617 r. (według innych danych w 1619 r.) – dzięki przywilejowi króla Zygmunta III w Łucku założona została szkoła bracka.

«Ze szkolnego statutu tej szkoły z 1624 r. widać, że wykładano w niej gramatykę, poezję, retorykę, djalektykę i inne części filozofii początkowej i arytmetykę; z nauk duchownych: czytanie i śpiew cerkiewny, paschał, pismo św. (...)» – pisał Adam Wojnicz. Szkoła Bractwa Podwyższenia Krzyża Pańskiego w Łucku działała ponad 100 lat. Jak zaznaczył Wojnicz «pragnący wstąpić do niej powinien w ciągu trzech dni zaznajomić się z porządkiem i trybem jej i jeśli mu dogadza, powinien zgłosić się do przełożonego i złożyć do kasy szkolnej 4 gr.» W szkole tej pracował m.in. hieromonach low Kondzelewicz, słynny wołyński malarz ikon.

W 1773 r. rozwiązano Zakon Jezuitów. Ze względu na to, że w Rzeczypospolitej od wielu lat edukacją początkową i średnią opiekowali się właśnie jezuiti, likwidacja tego zakonu mogła doprowadzić do katastrofy w szkolnictwie. Z tego właśnie powodu w 1773 r. polskie władze powołały do życia Komisję Edukacji Narodowej, którą, patrząc na wykonywane przez nią funkcje, można porównać do współczesnego ministerstwa edukacji. Komisja zaopiekowała się również szkolnictwem w Łucku, zamierzała nawet założyć w mieście wyższą szkołę wydziałową, ale w realizacji tych planów przeszkodził wielki pożar w 1774 r. Z powodu klęski uszkodzeń doznały

Istoria luцьких шкіл зафіксована в письмових джерелах щонайменше з початку XVII ст. Багатонаціональний склад населення міста і приналежність його в різні періоди до різних держав залишили свій відбиток на особливостях місцевого шкільництва.

Дослідник історії Луцька Тадеуш Стецький приписував відкриття перших вищих шкіл на Волині на початку XVII ст. монахам ордену єзуїтів. «Колегіум та граматикальні школи з риторикою відкрив у Луцьку ректор Обріціус у 1608–1611 рр. (...) Школи містилися в будинку біля дзвіниці, подарованому єпископом Шишковським, який надав єзуїтам монополію на викладання в Луцьку», – читаємо у книзі Адама Войніча «Луцьк на Волині. Історично-фізjографічний опис», виданій у 1922 р. У свою чергу, розділ «Шкільництво у старому Луцьку» Войніч написав, спираючись на рукопис «Деякі матеріали про минуле польських шкіл у Луцьку» професора Яна-Марека Гіжицького з Кракова.

За словами Войніча, школи єзуїтів у Луцьку викладали за ширшою або скороченою програмою. До цих навчальних закладів прибувала молодь зі Львова, Ostroga та Києва, тому що викладання було якісним і безплатним, проте їх часто закривали через пожежі, епідемії чи війни.

У 1614 р. єзуїти відкрили в Луцьку руську школу, де навчали читати і писати руською мовою, а також рахувати.

Через кілька років, у 1617 р. (згідно з іншими даними, в 1619 р.), за привілеєм короля Сигі-

мунда III в Луцьку заснували Братську школу. «Зі статуту цієї школи за 1624 р. видно, що в ній викладали граматiku, поезію, риторiku, діалектику й інші частини початкової філософії та арифметику; з духовних наук – читання і церковний спів, пасхал, Святе письмо...» – писав Адам Войніч. Школа Хрестовоздвиженського братства в Луцьку діяла понад 100 років. Як зазначив Войніч, перед вступом до неї майбутньому учневі надавали триденний термін для роздумів та ознайомлення з умовами навчання, після чого він повинен був сплатити в шкільну касу 4 гроші. Відомо, що в цьому навчальному закладі свого часу викладав відомий волинський іконописець Йов Кондзелевич.

У 1773 р. було ліквідовано орден єзуїтів. Оскільки в Речі Посполитій протягом тривалого часу початковою та середньою освітою опікувалися саме єзуїти, це могло призвести до катастрофи в цій галузі. Саме тому польська влада в тому ж 1773 р. утворила Комісію національної освіти, яка була своєрідним образом сучасного міністерства освіти. Комісія взяла під своє керівництво також луцькі школи, планували навіть створити в місті вищу семирічну школу, але міська пожежа 1774 р. перешкодила цьому. Оскільки тоді значних

gmachy jezuickie, Komisja ograniczyła się więc tylko do założenia szkoły podwydziałowej (szkoła średnia obejmująca trzy klasy z sześciolatnim okresem nauczania – red.). Na ten cel, jak pisał Wojnicz, przekazano cztery pokoje w gmachu pojezuickim odnowionym po pożarze. W 1784 r. do szkoły uczęszczało tylko 40 uczniów. Wkrótce Komisja Edukacji założyła w Łucku jeszcze kilka szkół podwydziałowych. Na początku uczyli w nich byli jezuiti, ponieważ świeckich nauczycieli prawie nie było.

Po rozbiorach Polski w łuckich szkołach podczas nauki historii więcej uwagi zaczęto poświęcać dziejom Rosji. W programie zajęć szkolnych znalazł się również język rosyjski, który na początku, jak i francuski, mógł zostać wybrany przez ucznia. Wykładano również gramatykę, matematykę, fizykę, język niemiecki, retorykę, prawo, geografію i rysunek.

W pierwszej połowie XIX wieku szkoły powiatowe na Wołyniu, a więc i w Łucku, tylko nieznacznie różniły się swoim programem od gimnazjów. Składały się zwykle z czterech klas, lecz klasy III i IV miały dwuletni kurs, co na ogół równało się sześcioklasowemu gimnazjum. Ukończenie takich szkół dawało prawo wstępowania na uniwersytet. Od 1825 r. gimnazja i szkoły powiatowe coraz bardziej różniły się sposobem wykładania i na uniwersytety dopuszczano tylko te osoby, które ukończyły gimnazjum.

Do znacznych zmian w systemie edukacji doszło po powstaniu listopadowym (1830–1831). Najprawdopodobniej, jak napisał Adam Wojnicz, od 1831 r. w Łucku już nie było polskich szkół.

Ukazem carskim z 12 stycznia 1831 r. wszystkie szkoły w guberniach wołyńskiej, podolskiej i kijowskiej weszły w skład Okręgu Naukowego Charkowskiego, zaś ukazem z 21 sierpnia 1831 r. wszystkie szkoły polskie na południowo-zachodnich ziemiach ówczesnego Imperium Rosyjskiego zamknięto i zreorganizowano.

6 grudnia 1832 r. w Łucku zostało otwarte siedmioklasowe gimnazjum. Znajdowało się ono przy ul. Katedralnej w gmachu byłego klasztoru szarytek, gdzie wcześniej mieściła się szkoła powiatowa. W 1833 r. do gimnazjum uczęszczało 212 uczniów. Z czasem zaczęło ich przybywać, a miejsca brako-

wało, więc w 1834 r. gimnazjum z Łucka zostało przeniesione do Klewania, do zamku księcia Konstantego Czartoryskiego, zaś szkołę powiatową z Klewania przesunięto do Łucka. Gdy i w Klewaniu dla gimnazjum było mało miejsca, dzięki księciu Lubomirskiemu w 1839 r. przeniesiono je do Równego.

Szkoła powiatowa w Łucku w 1859 r. została zreformowana i do 1869 r. istniała jako Szlachecka Szkoła Powiatowa. Po jej zamknięciu w Łucku otworzono dwuklasową szkołę miejską dla chłopców i dziewcząt z klasą wstępną.

1895 r. w Łucku zostało otwarte czteroklasowe progimnazjum filologiczne, które po kilku latach przekształciło się w pełne ośmioklasowe gimnazjum. Mieściło się w budynku wcześniej należącym do klasztoru bernardynów (obecnie znajduje się tu Wołyńska Obwodowa Biblioteka dla Młodzieży) i było utrzymywane z funduszków dra Jana Lerneta.

W 1902 r. dzięki wysiłkom Anny Kolenko w Łucku założono progimnazjum żeńskie, zreorganizowane w następnym roku w gimnazjum. Mieściło się ono w gmachu zajmowanym obecnie przez Prokuraturę Obwodu Wołyńskiego przy ul. Wynnyczenki.

Przed I wojną światową w Łucku działało także kilka szkół społecznych. Najbardziej znana wśród nich – szkoła społeczności żydowskiej Talmud-Tora, ufundowana została przez najbogatsze rodziny żydowskie na początku XX wieku. Była to religijna szkoła elementarna dla chłopców z najuboższych rodzin żydowskich. Wykładano w niej język hebrajski, arytmetykę i nauki religijne, przygotowywano dzieci do dojrzałości oraz do nauki w wyższej szkole talmudycznej – Jesziwie. Gmach Talmud-Tory w Łucku znajdował się na terenie sztetlu Mokry Łuh, na współczesnej ulicy Romaniuka.

Wiktor LITEWCZUK

1. Klasztor szarytek, w którym w różnych okresach mieściły się gimnazjum, Szlachecka Szkoła Powiatowa, szkoła miejska. Pocztówka, 1908 r. 2. Progimnazjum żeńskie Anny Kolenko. Pocztówka, 1902. 3. Gimnazjum w Łucku. Pocztówka, 1916 r. 4. Sześcioklasowe progimnazjum w Łucku. Pocztówka, 1902–1903. 5. Gimnazjum żeńskie. Pocztówka, 1916 r. 6. Świadectwo ukończenia gimnazjum żeńskiego. Ukraina Republika Ludowa, 1918 r.

uшкоджень зазнали будинки, які раніше займали єзуїти, комісія обмежилася створенням у Луцьку трикласної школи. Для неї, як зазначав Войнич, виділили чотири кімнати у приміщенні відновленого після пожежі колишнього єзуїтського монастиря. У 1784 р. там навчалися лише 40 учнів. Згодом комісія відкрила ще кілька трикласних шкіл. На початках у них викладали колишні єзуїти, оскільки світських вчителів майже не було.

Після поділів Польщі в луцьких школах у вивченні історії почали приділяти більше уваги історії Росії. З'явилася у шкільних програмах і російська мова, поки за вибором, подібно до французької. Учні вивчали також граматику, математику, фізику, німецьку мову, риторіку, право, географію та рисунок.

У першій половині XIX ст. повітові школи на Волині, зокрема й у Луцьку, своєю програмою мало чим відрізнялися від гімназій. Зазвичай вони склалися з чотирьох класів, при цьому III та IV класи мали дворічний курс навчання, що в загальному прирівнювало повітову школу до шестикласної гімназії. Після закінчення таких шкіл випускникам надавали дозвіл на вступ в університет. Із 1825 р. гімназії і повітові школи значно відрізнялися методом викладання і в університети приймали тільки випускників гімназій.

Значні зміни відбулися в освіті після польського повстання 1830–1831 рр. Найімовірніше, як пише Адам Войнич, польських шкіл у Луцьку після повстання вже не існувало. Царським указом 12 січня 1831 р. всі школи Волинської, Подільської та Київської губернії підпорядковувалися Харківському науковому округу, а згідно з іншим указом, від 21 серпня 1831 р., усі польські школи в південно-західних губерніях закрили й реорганізували.

У Луцьку 6 грудня 1832 р. відкрили семикласну гімназію. Вона знаходилася на вулиці Кафедральній у приміщенні колишнього монастиря шариток, де раніше містилася повітова школа. У 1833 р. у гімназії нараховувалося 212 учнів, але з часом їх кількість почала збільшуватися і забракло місця, тому в 1834 р. гімназію перенесли у Клевань, у замок князя

Костянтина Чарторийського, а Клеванську повітову школу – до Луцька. Коли й у Клевані стало тісно, стараннями князя Любомирського в 1839 р. гімназію перенесли в Рівне.

Луцьку повітову школу в 1859 р. реформували і до 1869 р. вона проіснувала під назвою Дворянська повітова школа. Після її ліквідації в Луцьку створили двокласну (із додатковим підготовчим класом) міську школу для хлопців та дівчат.

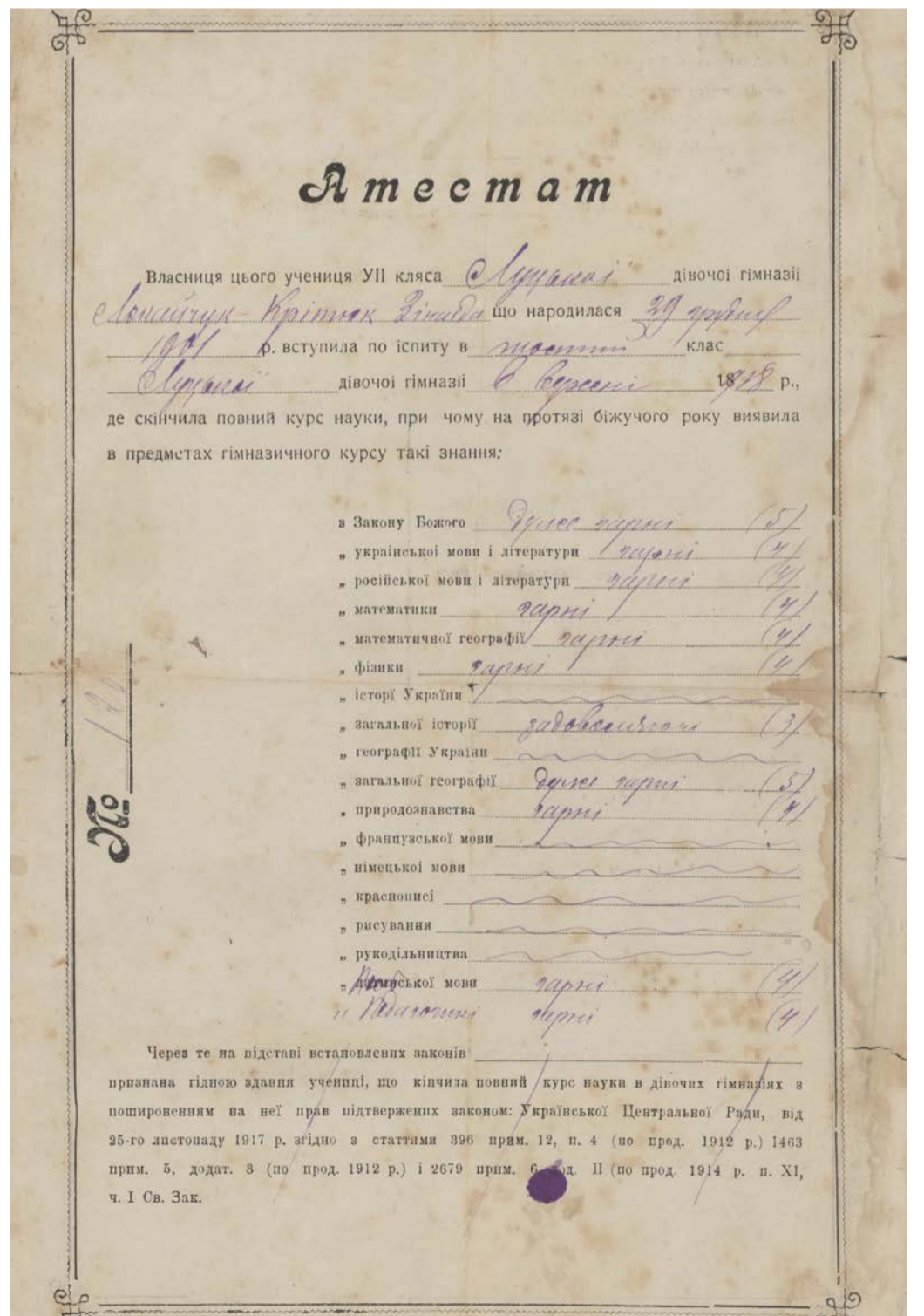
У 1895 р. у Луцьку відкрили чоловічу чотирикласну прогімназію, яку згодом реорганізували в повну восьмикласну гімназію. Розміщувалася вона в будинку, що раніше належав Бернардинському римо-католицькому монастирю (нині тут міститься Волинська обласна бібліотека для юнацтва), та утримувалася на проценти з капіталу, який пожертвував доктор Іван Лернет.

У 1902 р. завдяки старанням Анни Кolenko в Луцьку утворили жіночу прогімназію, яку через рік реорганізували в гімназію. Знаходилася вона в будинку, де зараз міститься Прокуратура Волинської області (вулиця Винниченка).

До Першої світової війни в Луцьку існували кілька громадських навчальних закладів. Найвідоміший серед них – школа єврейської общини Талмуд-Тора, побудована за кошти найзаможніших єврейських родин на початку XX ст. Це був релігійний навчальний заклад початкової освіти для хлопчиків із малозабепечених єврейських сімей. У Талмуд-Торі в основному навчали іврит, арифметику та релігійним наукам, готували дітей до повноліття та вступу у вищий навчальний заклад – ешиву. Розташовувався будинок у єврейському кварталі на Мокрому Лузі, на сучасній вулиці Романюка.

Віктор ЛІТЕВЧУК

1. Будинок монастиря шариток, де в різні часи розміщувалися гімназія, Дворянська повітова школа, міське училище. Листівка, 1908 р. 2. Жіноча прогімназія Анни Кolenko. Листівка, 1902 р. 3. Луцька гімназія. Листівка, 1916 р. 4. Луцька шестикласна прогімназія. Листівка, 1902–1903 рр. 5. Жіноча гімназія. Листівка, 1916 р. 6. Атеатат про закінчення жіночої гімназії. УНР, 1918 р.

Weź udział w konkursie «Znasz-li ten kraj?»

Візьми участь у конкурсі «Znasz-li ten kraj?»

5–7 kwietnia w Brzuchowicach k. Lwowa odbędzie się XI Konkurs Wiedzy o Języku i Kulturze Polskiej «Znasz-li ten kraj?» – podaje Konsulat Generalny RP we Lwowie.

5–7 квітня у Брюховичах неподалік Львова відбудеться XI конкурс знань із польської культури та мови «Znasz-li ten kraj?» Про це повідомляє Генеральне консульство РП у Львові.

Учасниками Konkursu mogą być dzieci i młodzież uczące się języka polskiego i zdobywające wiedzę o Polsce wyłącznie w placówkach prowadzących nauczanie języka polskiego poza systemem oświaty ukraińskiej tj.: szkołach sobotnich i sobotnio-niedzielnych (przy towarzystwach, parafiach, szkołach ukraińskich itp.) oraz grupach fakultatywnych języka polskiego. Konkurs nie jest adresowany do szkół (czy też klas szkolnych) ogólnokształcących z polskim językiem nauczania.

Organizatorem Konkursu jest Konsulat Generalny RP we Lwowie. Placówka pokrywa koszty zakwaterowania tylko uczestników z lwowskiego okręgu konsularnego. Chętnych do udziału w konkursie mogą także zgłaszać placówki dydaktyczne spoza lwowskiego okręgu konsularnego. Koszty zakwaterowania uczestnika spoza lwowskiego okręgu konsularnego pokrywa sam zainteresowany lub Konsulat właściwy ze względu na lokalizację danej placówki.

Konkurs będzie przeprowadzony w 3 kategoriach wiekowych, według klas w szkołach ukraińskich:

- grupa I: dzieci i młodzież klas V–VI,
- grupa II: młodzież klas VII–IX,
- grupa III: młodzież klas X–XI.

Każdy punkt nauczania ma prawo wytypować do udziału w Konkursie 9 osób, w tym maksymalnie do 3 osób z każdej kategorii wiekowej. Sposób wyboru reprezentantów danej szkoły czy punktu nauczania pozostaje w gestii nauczyciela.

Konkurs składa się z części pisemnej i ustnej. Wszyscy uczestnicy Konkursu biorą udział w obu etapach. Na wynik końcowy uczestnika składa się ocena umiejętności ucznia z obydwu sprawdzianów.

Część pisemna składa się z testu sprawdzającego wiedzę i umiejętności ucznia. Część ustna to rozmowa z komisją, w czasie której sprawdzana będzie przygotowana wypowiedź ucznia, znajomość języka polskiego oraz ogólna wiedza ucznia. Komisja może zadać dodatkowe pytania

z zakresu historii, geografii i szeroko rozumianej kultury.

W czasie trwania Konkursu językiem komunikacji jest wyłącznie język polski.

Zgłoszenia udziału w Konkursie powinny być dokonane przez ww. punkty nauczania języka polskiego (nie są przyjmowane zgłoszenia od osób prywatnych) w nieprzekraczalnym terminie 12 marca 2019 r.

Wypełnione «Zgłoszenie do XI Konkursu» (Załącznik nr 1) oraz zgodę rodziców (Załącznik nr 2) należy przesłać w formie elektronicznej (excel) na adres: barbara.pacan@msz.gov.pl, podając w tytule hasło «Znasz-li ten kraj – 2019».

Informacja o Konkursie udzielana jest telefonicznie: +380 32 295 79 51 (p. Barbara Pacan).

Regulamin konkursu oraz formularz zgłoszeniowy można pobrać tu: lwow.msz.gov.pl

Źródło: lwow.msz.gov.pl

Konkursantami mogą być uczni, які вивчають польську мову та здобувають знання про Польщу виключно в установах, де викладають польську мову поза системою української освіти: в суботніх і суботньо-недільних школах, що діють при польських товариствах, парафіях, українських школах і т. д., або на факультативах із польської мови. У конкурс не можуть брати участі учні загальноосвітніх шкіл або класів із польською мовою викладання.

Організатор конкурсу – Генеральне консульство РП у Львові. Дипломатична установа покриває кошти проживання учасників зі Львівського консульського округу. Заявки про участь можуть подавати також інституції, розташовані в інших консульських округах. Витрати на проживання учасника з-поза Львівського консульського округу покриває він сам або відповідне консульство, на території округу якого знаходиться відповідна інституція.

Учасники конкурсу змагатимуться в трьох вікових категоріях, відповідно до поділу на класи в українських школах:

- I група: учні 5–6 класів;
- II група: учні 7–9 класів;
- III група: учні 10–11 класів.

Одна освітня установа може делегувати на конкурс 9 осіб, максимально по 3 учні в кожній віковій категорії. Спосіб відбору учасників від школи визначає учитель.

Конкурс складається з письмової та усної частин. Усі конкурсанти беруть участь в обох етапах. На кінцевий результат впливає оцінка знань і вмінн учасника у двох частинах.

Письмова частина складається з тесту, за допомогою якого журі перевірить знання та вміння учня. Усна частина – це розмова з комісією, під час якої оцінюватимуть промову, підготовлену учнем, рівень володіння польською мовою та загальні знання конкурсанта. Комісія може поставити додаткові запитання з історії, географії та культури Польщі.

Під час конкурсу мовою спілкування є виключно польська.

Заявки для участі в конкурс можуть подавати ті освітні інституції, де учні вивчають польську мову (індивідуальні заявки не приймаються). Останній термін – 12 березня 2019 р.

Заповнений формуляр заявки та згоду батьків потрібно надіслати у форматі Excel на адресу: barbara.pacan@msz.gov.pl, зазначивши в темі мейла «Znasz-li ten kraj – 2019».

Інформацію про конкурс можна теж отримати за телефоном: +380 32 295 79 51 (Барбара Пацан).

Правила проведення конкурсу та формуляр заявки можна завантажити на сайті: lwow.msz.gov.pl

Джерело: lwow.msz.gov.pl

Letnie kursy języka i kultury polskiej 2019

Літні курси польської мови та культури 2019

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej zaprasza zagranicznych studentów i cudzoziemców-lektorów języka polskiego do Polski na letnie kursy języka i kultury polskiej. Rekrutacja w Programie trwa do 18 marca, do godz. 15:00.

Stypendyści NAWA w ramach intensywnych kursów języka polskiego biorą udział w bezpłatnych zajęciach z doświadczonymi lektorami języka polskiego jako obcego, zajęciach ukazujących polską historię i kulturę, warsztatach tematycznych, projekcjach filmowych, wycieczkach do ciekawych miejsc, imprezach integracyjnych (w tym spotkaniach z Polakami), a także mają zapewnione noclegi w pokojach 4-osobowych lub mniejszych, wyżywienie (3 posiłki dziennie) i stypendium w wysokości 500 zł (lektorzy – 700 zł).

Rekrutacja w Programie trwa do 18 marca, do godz. 15:00.

Studenci mogą wybrać kurs w jednym z poniższych terminów w 2019 r.: 1–29 lipca, 8–29 lipca, 1–29 sierpnia, 9–30 sierpnia.

Dla lektorów przewidziany jest tylko jeden termin: 1–22 sierpnia 2019 r. Obecnie nie są znane jeszcze ośrodki, które będą organizowały kursy (trwa procedura ich wyboru).

Program letnich kursów jest skierowany do wszystkich osób, które:

- nie mają polskiego obywatelstwa;
- nie studiują w Polsce (w roku akademickim 2018/2019);

Національне агентство академічних обмінів (NAWA) запрошує іноземних студентів та викладачів польської мови до Польщі на літні курси польської мови та культури. Прийом заявок триватиме до 15:00 18 березня.

– uczyć się języka polskiego lub znają język angielski na poziomie min. B1,

– są studentami zagranicznych uczelni. Dodatkowo przewiduje się nabór 30 uczestników – cudzoziemców-lektorów języka polskiego pracujących w zagranicznych ośrodkach akademickich.

Harmonogram naboru:
11.02.2019 – 18.03.2019 – nabór wniosków
Marzec-maj 2019 – ocena formalna i merytoryczna wniosków

Do 1.06.2019 – ogłoszenie list rankingowych
Regulamin oraz szczegółowe informacje i dokumenty znajdują się na stronie: <https://nawa.gov.pl/nawa/aktualnosci/863-letnie-kursy-jezyka-i-kultury-polskiej-2019-nabor-otwarty>

Źródło: nawa.gov.pl

Stipendисти NAWA під час інтенсивних курсів польської мови візьмуть участь у безплатних заняттях, які проведуть досвідчені викладачі польської мови як іноземної. Відбудуться теж лекції з історії та культури Польщі, тематичні семінари, покази фільмів, екскурсії, інтеграційні зустрічі (зокрема, зустрічі з поляками). Бенефіціарам програми забезпечать харчування, проживання та одноразову стипендію в розмірі 500 злотих (для викладачів – 700 злотих).

Прийом заявок триватиме до 15:00 18 березня.

Студенти можуть вибрати курс в один із зазначених періодів 2019 р.: 1–29 липня, 8–29 липня, 1–29 серпня, 9–30 серпня.

Для викладачів передбачено тільки один період: 1–22 серпня 2019 р. Поки не відомо,

які інституції організуватимуть курси, нині триває їх відбір.

Заявку на участь у програмі можуть подавати іноземці, які відповідають наступним критеріям:

- не мають польського громадянства;
- не навчаються в Польщі (у 2018–2019 навчальному році);

– вивчають польську мову або знають англійську мову на рівні B1;

– є студентами вищих навчальних закладів поза межами Польщі.

Додатково передбачений набір 30-особової групи викладачів польської мови, які працюють у закордонних академічних осередках.
Графік набору:
11.02.2019–18.03.2019 – прийом заявок.
Березень-травень 2019 р. – відбір заявок.
До 1.06.2019 – оголошення списків відібраних учасників.

Завантажити Положення про програму та подати заявку можна за посиланням: <https://nawa.gov.pl/nawa/aktualnosci/863-letnie-kursy-jezyka-i-kultury-polskiej-2019-nabor-otwarty>

Джерело: nawa.gov.pl

Stypendium i Dotacja imienia Krzysztofa Skubiszewskiego

Стипендія та науковий грант імені Кшиштофа Скубішевського

Stypendium i Dotacja imienia Krzysztofa Skubiszewskiego, pierwszego Ministra Spraw Zagranicznych RP po odzyskaniu Niepodległości (1989–1993), dla kandydatów z Europy Środkowej, Bałkanów, krajów Bałtyckich, Europy Wschodniej, Rosji, Azji Środkowej i krajów Kaukazu.

Стипендія та науковий грант імені Кшиштофа Скубішевського, першого міністра закордонних справ Республіки Польща після відновлення незалежності (1989–1993), адресується громадянам Центральної Європи, Балкан, країн Прибалтики, Східної Європи, Росії, Середньої Азії та Кавказу.

Stypendium umożliwi prowadzenie badań naukowych w Polsce przez cały rok akademicki 2019/2020, we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim lub z inną polską uczelnią, w zakresie prawa, nauk politycznych lub historii najnowszej.

Celem Stypendium i Dotacji jest promowanie demokracji, poszanowania praw człowieka, państwa prawa i zasad prawa w stosunkach międzynarodowych. Temat badań naukowych będzie związany z powyższym celem i będzie należeć do jednej z następujących dyscyplin:

- prawo (w szczególności prawa człowieka, prawo konstytucyjne, prawo międzynarodowe),
- nauki polityczne,
- historia najnowsza.

Dotacja umożliwi jej beneficjentowi trzymiesięczny lub krótszy pobyt w Polsce, który będzie miał takie same cele i będzie zorganizowany na podobnych zasadach, jak pobyt w ramach Stypendium.

Fundacja przyzna w roku akademickim 2019/2020 jedno Stypendium i dwie Dotacje.

Program i realizacja stażu naukowego w ramach Stypendium

Stypendysta prowadzi badania naukowe w Polsce w wybranej przez siebie dziedzinie, we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim lub z inną polską uczelnią, pod kierunkiem opiekuna naukowego.

Stypendysta będzie zobowiązany opublikować wyniki badań naukowych w formie i na warunkach uzgodnionych z opiekunem naukowym i z Fundacją.

Pobyt w Polsce rozpocznie się 1 października 2019 r. i trwać będzie 9 miesięcy (cały rok akademicki 2019/2020). Na wniosek Stypendysty, pobyt może trwać krócej niż 9 miesięcy, może też rozpocząć się później niż 1 października.

Stypendysta nie może podejmować pracy zarobkowej w czasie pobytu w Polsce.

Program i realizacja pobytu naukowego w ramach Dotacji

Beneficjent Dotacji w czasie pobytu w Polsce prowadzi badania naukowe w wybranej przez siebie dziedzinie we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim lub z inną uczelnią w Polsce.

Pobyt naukowy odbędzie się w roku akademickim 2019/2020 i będzie trwać trzy miesiące lub krócej (beneficjent wybiera czas trwania pobytu).

Beneficjent Dotacji nie może podejmować pracy zarobkowej w czasie pobytu w Polsce.

Kryteria wyboru stypendysty i beneficjenta Dotacji

Kandydaci mogą pochodzić ze wszystkich obszarów i krajów wymienionych na początku ogłoszenia, z wyjątkiem Polski.

Stypendium i Dotacja są przeznaczone dla osób, które ukończyły studia wyższe oraz

- obronili doktorat (lub, ewentualnie, mają znaczący dorobek naukowy)
- lub

- wykazują się wysokimi osiągnięciami na rzecz dobra społecznego, w szczególności promowania demokracji i państwa prawa.

Preferowani będą kandydaci, którzy nie ukończyli czterdziestu lat życia. Znajomość języków obcych, szczególnie angielskiego, będzie istotnym kryterium wyboru kandydata.

Wskazana jest znajomość języka polskiego. Osoba nieznająca języka polskiego, a zakwalifikowana do Stypendium, odbędzie intensywny kurs językowy w okresie poprzedzającym rozpoczęcie roku akademickiego (w sierpniu i wrześniu). Beneficjentowi Dotacji, który będzie tego potrzebował, Fundacja zapewni kurs języka polskiego w czasie jego pobytu w Polsce.

Jak kandydować

Kandydatury należy wysłać do 8 kwietnia 2019 r. Instrukcja dla kandydatów znajduje się tu: <https://apply.skubi.eu.org/index.php/stypendium2019-formularz/>

Rozpatrywane będą wyłącznie kandydatury sporządzone zgodnie z instrukcją.

Zarząd Fundacji wybierze stypendystę i beneficjentów Dotacji na podstawie rekomendacji Rady Programowej. Postępowanie kwalifikacyjne zostanie zakończone do 10 czerwca 2019.

Szczegółowe informacje o Stypendium i o Dotacji dostępne są na stronie: <http://www.skubi.net/stypendium2019.html>.

Стипендія надає можливість проводити наукові дослідження в Польщі протягом 2019–2020 навчального року у співпраці з Варшавським університетом або з іншим польським вищим навчальним закладом у галузі права, політичних наук або новітньої історії.

Мета стипендійної програми – пропагування демократії, поваги до прав людини, принципів правової держави та дотримання норм права в міжнародних відносинах. Теми наукових досліджень повинні відповідати вищевказаній меті та стосуватися однієї з наступних дисциплін:

- право (зокрема, права людини, конституційне право, міжнародне право);
- політичні науки;
- новітня історія.

Науковий грант надає можливість тримісячного (або коротшого) перебування в Польщі, яке матиме таку ж мету і буде організоване на таких самих умовах, як у рамках програми.

У 2019–2020 навчальному році фонд призначить одну стипендію та два наукових гранти.

Програма та реалізація наукового стажування в рамках стипендійної програми

Стипендіат проводить наукове дослідження в Польщі у вибраній галузі у співпраці з Варшавським університетом або іншим польським вищим навчальним закладом під керівництвом наукового опікуна.

Стипендіат буде зобов'язаний опублікувати результати наукових досліджень у формі та на умовах, узгоджених із науковим керівником та фондом.

Перебування в Польщі розпочнеться 1 жовтня 2019 р. і триватиме 9 місяців (весь 2019–2020 навчальний рік). На прохання стипендіата перебування може тривати менше 9 місяців або розпочатися пізніше, ніж 1 жовтня.

Стипендіат не може працювати під час перебування в Польщі.

Програма та реалізація наукового стажування в рамках наукового гранту

Бенефіціар гранту під час перебування в Польщі проводить наукові дослідження в обраній галузі у співпраці з Варшавським університетом чи іншим польським вишем.

Наукове стажування відбудеться у 2019–2020 навчальному році та триватиме три місяці або менше (на вибір бенефіціара).

Бенефіціар не може працювати під час перебування в Польщі.

Критерії відбору стипендіата і бенефіціара наукового гранту

Заявки на призначення стипендії та наукового гранту приймають від кандидатів із вищевказаних країн і регіонів, за винятком Польщі.

Стипендія та науковий грант призначають особам із вищою освітою та які:

- мають ступінь кандидата наук (чи мають значний науковий доробок)
- або

- мають великі досягнення на благо суспільства, зокрема у сфері поширення демократії та принципів правової держави.

Перевагу надаватимуть кандидатам віком до 40 років.

Знання іноземних мов, зокрема англійської, буде вагомим критерієм у виборі кандидатів.

Бажане володіння польською мовою. Стипендіат, який не знає польської, пройде інтенсивний мовний курс перед початком наукового стажування (у серпні й вересні). За необхідності фонд надасть можливість одержувачеві наукового гранту пройти курс польської мови під час перебування в Польщі.

Як подати заявку

Заявку потрібно надіслати до 8 квітня 2019 р. Інструкції для кандидатів можна знайти за посиланням: <https://apply.skubi.eu.org/index.php/stypendium2018-formularz/>

Розглядатимуть виключно заявки, оформлені відповідно до інструкції.

Правління фонду вибере стипендіата та бенефіціарів наукового гранту на основі рекомендацій ради програми. Кваліфікаційна процедура завершиться до 10 червня 2019 р.

Детальна інформація про стипендію та науковий грант: <http://www.skubi.net/stypendium2019.html>

Władysław Podkowiński – malarz wielu i tylko jednego obrazu

Владислав Подковинський – художник багатьох і лише однієї картини

Образ Władysława Podkowińskiego «Szał uniesień» przez krytyków i twórców został uznany za manifest nowej sztuki, za wyraz buntu przeciw zastanym kanonom estetycznym i obyczajowym.

«Na rozhukanym, olbrzymim koniu, na jakieś apokaliptycznej bestii rzuconej w chaos, w zamęt wicherzących się tumanów chmur i mgławic, w pół leży naga kobieta, oplótnięta koniowi kark ramionami, tuląc się do niego twarzą, piersią, korpusem, ciskając mu konwulsyjnie boki nogami» – pisał w «Kurjerze Codziennym» 18 marca 1894 r. Kazimierz Tetmajer, dzień po wystawieniu w warszawskiej Zachęcie tego niezwykłego dzieła.

«Szał uniesień» wywołał swym śmiałym i niezwykle odważnym ujęciem znanego motywu – nagiej kobiety na koniu – skandal obyczajowy, który dodatkowo wyolbrzymiła próba zniszczenia eksponowanego płótna podjęta przez samego twórcę. Porwana siłą erotycznych instynktów i pragnień kobieta, zjednoczona wręcz z demonicznym rumakiem, ucieleśniła w tym obrazie całą moc ludzkich zmysłów.

Gdy malarz miał zaledwie cztery miesiące, na kolei warszawsko-wiedeńskiej wydarzył się wypadek. Na skutek wykolejenia pociągu zginął prowadzący go nadkonduktor – ojciec artysty. Od tej pory wychowywała go tylko matka. Sytuacja materialna nigdy nie była dobra. W 1875 r., a więc gdy miał 9 lat, rozpoczął naukę w gimnazjum, by później kontynuować ją w Szkole Technicznej Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. Matka bowiem liczyła, że dzięki temu uda się młodemu Władysławowi zdobyć dobry zawód, a tym samym polepszyć się byt rodziny.

On jednak nie marzył o tym, by zostać konduktorem. Chciał być artystą. Nigdy nie było mu łatwo. Pieniądzy brakowało na wszystko i prawie zawsze. Władysław Podkowiński umiera na gruźlicę nocą 5 stycznia 1895 r. Dwa dni później zostaje pochowany w grobie swojego ojca na warszawskim cmentarzu powązkowskim.

W chwili śmierci Podkowiński miał niespełna dwadzieścia dziewięć lat i na swoim koncie jako malarz kilkadziesiąt obrazów. Wiele jego prac uległo zniszczeniu bądź zaginęło w czasie II wojny światowej. Aktualnie za ocalałe uważa się około 200 dzieł, ale liczba ta wciąż ulega zmianie, wraz z ujawnianiem kolejnych płócien w kolekcjach prywatnych. Artysta malował właściwie wszystko. Poczynając od portretów, przez sielankowe krajobrazy a kończąc na scenkach rodzajowych. Można rzec, że był płodnym malarzem. Spod jego pędzla wyszło wiele wspaniałych i pięknych obrazów, ale tak naprawdę ten jeden przyniósł artyście wieczne uznanie i zapewnił trwałe miejsce w panteonie europejskich artystów największego formatu.

Sam Podkowiński tak pisał o akcie tworzenia swojego największego dzieła: «W mojej wyobraźni rodził się obraz, który całkowicie mnie obezwładniał i przejmował nade mną kontrolę. Wciąż nad nim pracowałem, przygotowując szkice i studia niczym w transie, traciłem siły, lecz nie mogłem przerwać pracy. Bywało i tak, że malowałem praktycznie z łóżka, leżąc, całkowicie osłabiony, ale nie mogłem wypuścić palety i pędzla z dłoni. Wreszcie obraz był gotowy, minął jednak termin zgłaszania prac na wystawę organizowaną przez Zachętę. Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych zgodziło się jednak zaprezentować mój nowy obraz «Szał uniesień» w ramach wystawy jednego obrazu, która została otwarta 18 marca 1894 r.»

23 kwietnia Władysław Podkowiński poszedł do Zachęty i stanąwszy przed swoim obrazem, zadał mu długie prawie na metr ciosy nożem. Z galerii wyszedł bez słowa. Gdy dziennikarze pytali go o przyczyny takiego zachowania, on odpowiadał tylko: «Zrobiłem ofiarę z rzeczy, która była mi najdroższą (...) [i] było to wyższe nad wolę moją...».

Przez krytyków i twórców dzieło malarza zostało uznane za manifest nowej sztuki, za wyraz buntu przeciw zastanym kanonom estetycznym i obyczajowym.

Choć w czasach współczesnych artyście jego malarstwo budziło liczne kontrowersje – miało tyłu zwolenników co przeciwników – dziś uważane jest za fundamentalne dla rozwoju nowoczesnej sztuki polskiej. «Szał uniesień» należy do kanonu malarstwa polskiego XIX wieku i jest jednym z najlepiej rozpoznawalnych obrazów w dziejach całej polskiej sztuki.

Gabriela WOŹNIAK-KOWALIK,
nauczycielka skierowana do Łucka i Kowla
przez ORPEG

Ilustracja: «Szał uniesień», 1894 r. Źródło: Wikipedia

Картину Владислава Подковинського «Шаленство екстазу» критики й митці визнали маніфестом нового мистецтва, вираженням бунту проти закостенілих естетичних і побутових канонів.

«На роз'яреному велетенському коні, на якому апокаліптичному звірові, вкиненому в хаос, у вихор розбуханих туманів хмаровищ і мряки, напівлежить гола жінка, охопивши карк коня раменами, притулившись до нього обличчям, грудьми, тулубом, стискаючи конвульсивно його боки ногами», – писав у «Щоденному кур'єрі» 18 березня 1894 р. Казімеж Тетмаєр, днем після того, як у варшавській Захенті (Національна мистецька галерея, – ред.) виставили це нетипове полотно.

Картина «Шаленство екстазу» своїм надзвичайно відважним підходом до поширеного мотиву – оголеної жінки на коні – викликала скандал, який додатково посилювала спроба самого автора знищити виставлене полотно. Підхоплена силою еротичних інстинктів і бажань, жінка, яка прямо-таки злилася з демо-

нічним жеребцем, втілила в цій картині всю потугу людських пристрастей.

Коли художнику виповнилося зaledве чотири місяці, на Варшавсько-Віденській залізниці сталася аварія – зійшов із рейок потяг. Загинув вагонний кондуктор – батько митця. З тієї пори його виховувала тільки матір. Матеріальна ситуація ніколи не була задовільною. В 1875 р., у 9-річному віці, хлопець розпочав навчання в гімназії, пізніше продовжив його в Технічній школі Варшавсько-Віденської залізниці. Мати розраховувала, що завдяки цьому молодому Владиславу вдасться здобути хорошу спеціальність і таким чином покращити добробут сім'ї.

Проте він не мріяв стати кондуктором, а хотів бути митцем. Юнаку ніколи не було легко. Грушей бракувало на все і майже завжди. Владислав Подковинський помер від туберкульозу вночі 5 січня 1895 р. Двома днями пізніше його поховали у гробниці батька на варшавському кладовищі Повонзки.

На момент смерті Подковинському було неповних 29 років, а на своєму рахунку він мав кількості картин. Багато його полотен були знищені або пропали під час Другої світової війни. Зараз уцілілими вважають близько 200 картин, але ця кількість постійно змінюється, бо у приватних колекціях продовжують знаходити чергові твори. Він малював абсолютно все: починаючи від портретів, ідилічних краєвидів і закінчуючи жанровими сценками. Можна сказати, що він був плодотворним художником. Із-під його пензля вийшло багато чудових картин, але насправді тільки одна принесла митцю славу й забезпечила йому надійне місце в пanteоні європейських митців найбільшої величини.

Сам Подковинський так описав процес творення свого найбільшого шедевр: «У моїй уяві зродився образ, який цілковито захопив і поглинув мене. Я постійно працював над ним, створював ескізи й зарисовки як у трансі, знесилювався, але не міг перервати роботу. Бувало й так, що малював практично з ліжка, лежачи, цілковито ослаблений, але не міг випустити з рук палітри й пензля. Нарешті картина була готова, проте термін приймання робіт на виставку, яку провадили в Захенті, вже закінчився. Однак Товариство друзів художніх мистецтв Захенти погодилося експонувати мою нову роботу «Шаленство екстазу» в рамках виставки однієї картини, яку відкрили 18 березня 1894 р.»

23 квітня Владислав Подковинський пішов у Захенту і, ставши перед своєю картиною, завдав їй кілька довгих, майже на метр, ударів ножем. Із галереї він вийшов мовчки. Коли журналісти запитували його про причини такого вчинку, відповідав: «Я приніс у жертву річ, яка була мені найдорожча, [...] це було сильніше за мене...»

Критики й митці визнали шедевр художника маніфестом нового мистецтва, вираженням бунту проти закостенілих естетичних і побутових канонів.

Хоча в сучасників мalarство Подковинського викликала численні суперечки (в нього було стільки ж прихильників, скільки й противників), зараз його вважають фундаментальним для розвитку сучасного польського мистецтва. «Шаленство екстазу» належить до канону польського живопису XIX ст. і є одним із найбільш упізнаваних творів в історії всього польського мистецтва.

Габріеля ВОŹНІАК-КОВАЛІК,
учителька, скерована до Луцька і Ковеля
організацією ORPEG

Ilustracja: «Шаленство екстазу», 1894 р.
Джерело: Wikipedia

ПРАСА // РОБОТА

Вакансії в м. Володимир-Волинський та районі

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець	Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець	Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Акумуляторник	7 500	Проводити ремонт електрообладнання автомобілів, виконувати роботи з ремонту акумуляторів і акумуляторних батарей різних типів	Касир торговельного залу	5 000	Проводити розрахунок клієнтів, дотримання чистоти торгового залу, працювати в магазині «СТП»	Продавець непродовольчих товарів	4 173	Виконувати обов'язки продавця та дотримання правил охорони праці (відділ парфумерії)
Аналітик консолідованої інформації	10 000	Стратегічний аналіз прогнозування зовнішнього середовища та внутрішнього стану підприємства, проведення аналітичних досліджень планування, проведення оперативного обліку, підготування та подання періодичної звітності, розробка аналітичних, довідкових та інших матеріалів, забезпечення підтримки баз даних, що містять аналітичну інформацію	Контролер-касир	6 000	Виконує операції з приймання, визначення справжності та платіжності, перерахування, обліку, сортування, зберігання, видачі готівки та інших цінностей згідно з нормативно-методичними документами, складає касову звітність	Продавець непродовольчих товарів	4 673	Знати принципи розміщення, викладки товарів; обслуговує покупців; формувати замовлення на товар, продаж сумок або жіночої білизни; звертатися в магазин «Ажур»
Виконавець робіт	7 800	Здійснює безпосереднє керівництво будівництвом, забезпечує виконання виробничих завдань, організовує виконання будівельно-монтажних робіт згідно з проектною документацією, складає заявки, веде журнал виконаних робіт	Кухар	4 400	Знання рецептури та технології приготування холодних та гарячих страв, графік роботи з 11.00 до 23.00, три дні працювати, три дні вихідні	Продавець непродовольчих товарів	4 500	Реалізація товарів непродовольчої групи, згідно графіку роботи магазину «Ощадний кошук», вул. Ковельська, 253
Водій автотранспортних засобів	4 173	Перевезення учнів школи	Кухар	4 400	Працювати в барі «Вулик», знати технологію приготування страв, санітарні норми і існуючі стандарти щодо зберігання продуктів харчування, графік роботи: 5 днів робочих, 5 днів вихідні, працювати з 10.00 до 22.00, по п'ятницях і суботах працювати до 23.00	Продавець непродовольчих товарів	7 000	Продаж товарів широкого вжитку на малому ринку м. Любомль, телефон: 0689030525 (Анатолій Олександрович)
Водій автотранспортних засобів	4 500	Перевезення пасажирів. Дотримання правил техніки безпеки	Кухар	4 300	Кафе «Млин» с. Березовичі, знання рецептури приготування страв, приймання замовлень від клієнтів	Продавець продовольчих товарів	4 200	Обслуговування покупців, графік роботи 5/5. Додатковій премії від збуту
Водій автотранспортних засобів	8 000	Здійснювати доставку хліба та хлібобулочних виробів у магазини	Лікар ветеринарної медицини	8 000	Проведення лікувально-профілактичної роботи в період вирощування птиці	Продавець продовольчих товарів	5 000	Магазин «ABC» с. Заріччя, приймає, готує до продажу і відпускає товар (2 дні працювати з 8.00 до 20.00, 2 дні вихідних)
Водій автотранспортних засобів	8 000	Перевезення працівників	Майстер виробничого навчання	4 173	Організувати проведення навчальних занять виробничої практики, складати документацію з планування виробничого навчання, формувати в учнів професійні знання з професії: електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	Продавець продовольчих товарів	5 000	Готувати товари до продажу: перевіряти цілісність пакування; забезпечувати наявність відповідно оформлених цінників, працювати в магазині «СТП»
Водороздавальник	4 173	Обслуговувати водонапірні насоси, здійснювати облік наявності води в баках башт	Майстер виробничого навчання	4 173	Організувати проведення навчальних занять виробничої практики, складати документацію з планування виробничого навчання, формувати в учнів професійні знання з професії: тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва. Мати посвідчення тракториста-машиніста категорій А, В, С	Продавець продовольчих товарів	5 000	Готувати товари до продажу: перевіряти цілісність пакування; забезпечувати наявність відповідно оформлених цінників, слідкувати за терміном реалізації товару. Дотримуватись чистоти в магазині. Працювати в магазині «Експрес-продукт» (вул. Ковельська, 209/4)
Вчитель-логопед	4 264	Здійснює навчальну, корекційну, компенсаційну, реабілітаційну роботу з дітьми, які мають мовленнєві порушення	Майстер виробничого навчання водінню	4 173	Навчання учнів практичному водінню автомобіля, технічному обслуговуванню і поточному ремонту транспортного засобу	Продавець продовольчих товарів	5 000	Приймати товари, перевіряти заповнення тарних одиниць, їх кількість та вагу, підраховувати штучні товари, перевіряти якість за результатами зовнішнього огляду. Забезпечувати зберігання товарів за кількістю та якістю. Готувати товари до продажу. Магазин «Наша Ряба», вул. Шахтарська, 1
Головний бухгалтер	5 400	Ведення бухгалтерської звітності	Машиніст автогрейдера	5 795	Проводити грейдерування та планування доріг та площадок	Продавець продовольчих товарів	7 000	Торгівля продуктами харчування в магазині на ринку смт Шацьк, телефон: 0689030525 (Анатолій Олександрович)
Головний бухгалтер	8 000	Ведення бухгалтерської звітності, знання 1-С бухгалтерії, розрахунок ПДВ	Машиніст крана	10 000	Проводити техогляд крана (перевірка справності і регулювання гальм, гаків, кріплення тросів, вантажозахватних пристроїв, дії запобіжних пристроїв); дотримуватись правил техніки безпеки	Продавець-консультант	4 173	Торгівля побутовою хімією та косметикою. Ринок «УСВ», з 9.00 до 15.00
Головний енергетик	6 825	Організовує технічно правильну експлуатацію і своєчасний ремонт енергетичного та природоохоронного устаткування та енергосистем	Механік	8 000	Забезпечує безперебійну роботу автотранспорту, виявляє причини несправності, проводить інструктажі	Секретар	5 400	Виконувати обов'язки секретаря діловода з поєднанням функцій інспектора з кадрів
Головний механік	6 500	Забезпечує безперебійну і технічно правильну експлуатацію та надійну роботу устаткування, підвищення його змінності, утримання в працездатному стані з потрібним рівнем точності	Механік	5 000	Перевірка справності транспортних засобів при виїзді і заїзді з маршруту	Сестра медична	4 173	Здійснює контроль за здоров'ям дітей впродовж дня. За призначенням лікаря проводить профілактичні щеплення дітей, діагностичні проби. Збирає матеріали для діагностичних досліджень і виконує інші медичні призначення
Готувач кормів (тваринництво)	7 000	Вміти готувати збалансовані корми для птиці, працювати на комбикормовому заводі (м. Устилуг)	Мийник посуду	4 200	Працювати в барі «Вулик», графік роботи: 5 днів робочих, 5 днів вихідні, працювати з 10.00 до 22.00, по п'ятницях і суботах працювати до 23.00	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів	6 500	Проводити ремонт і технічне обслуговування автотранспортних засобів
Двірник	4 173	Підмітання вулиць міста, загібання листя, в осінньо-зимовий період поспання та розчищення доріжок від снігу	Монтер колії	8 500	Виконує найпростіші роботи під час ремонту верхньої будови колій, стрілочних переводів, штучних споруд	Слюсар-ремонтник	4 173	Здійснювати контроль та ремонт водопровідних мереж, усунення проривів водопроводу
Дорожній робітник	5 080	Обкошування зеленої зони по місту, вулиць, парків, скверів із застосуванням бензотриммерів, газонокосарок	Обліковець	6 000	Вести облік товарів матеріальних цінностей, вести первинні бухгалтерські документи, приймає накладні	Спеціаліст державної служби	6 160	Головний спеціаліст відділу з питань охорони здоров'я, визначає потребу закладів охорони здоров'я в медичній техніці, медикаментах, приймає участь у розробці проектів, програм соціально-економічного розвитку міста
Дорожній робітник	4 600	Виконувати найпростіші роботи під час будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг, штучних споруд на них	Оброблювач птиці	11 000	Оброблення тушок птиці	Столяр	4 173	Виконувати прості столярні роботи, роботи з оброблення деревини вручну, механічним та електричним інструментом, на деревообробних верстатах, мати посвідчення верстатника деревообробних верстатів
Експедитор	4 173	Знання умов перевезення і зберігання експедируваних товарів, доставка товару до магазинів	Офіціант	4 200	Працювати в барі «Вулик», обслуговувати гостей у закладі з сервіруванням столів, прийманням замовлень, графік роботи: 5 днів робочих, 5 днів вихідні, працювати з 10.00 до 23.00	Технік з автоматизації виробничих процесів	7 500	Забезпечення безаварійної і надійної роботи автоматики плашників, забійного цеху та іншого обладнання
Електрик дільниці	4 173	Забезпечує підтримку справного стану, без аварій (допуск до роботи в електричних установках, напругою до 1000 В), звертатися за тел.: 0936174762	Пекар	5 000	Випікання хлібобулочних виробів. Магазин «Наша Ряба», вул. Шахтарська, 1			
Електромеханік з ліфтів	5 716	Виконує прості роботи з ремонту, монтажу і демонтажу ліфтового устаткування, визначає та усуває складні несправності в мережах освітлення, сигналізації і керування приводом ліфтів	Підсобний робітник	7 200	Виконання некваліфікованих будівельних робіт у підсобному господарстві міста Володимир-Волинський. Вахтовий метод. Забезпечення житлом. Запрошуються жителі Любешівського, Любомльського, Камінь-Каширського районів. Телефон: 0689030525, Анатолій Олександрович			
Електромонтер з ремонту повітряних ліній електропередачі	5 080	Обслуговує освітлювальні електроустановки, замінює лампи вуличного освітлення	Підсобний робітник	4 500	Навики роботи з бензоопилою, дотримання правил охорони праці			
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	6 000	Проведення планово-попереджувальних ремонтів електричної частини обладнання, монтаж нових електромереж і обладнання	Прибиральник службових приміщень	4 173	Вологе прибирання (бар «Двіжок»), 7 днів працювати, 7 днів вихідний			
Зоотехнік	9 000	Вирощування курчат бройлерів	Програміст системний	7 000	Забезпечувати ведення комп'ютерних баз даних, впроваджувати прикладні програми (програма 1С 8:3), проводити тестування і ремонт обладнання			
Інженер з організації та нормування праці	8 000	Аналіз стану нормування праці на підприємстві, контроль за правильністю застосування в підрозділах нормативних матеріалів по праці, повідомляти про зміни норм трудових витрат і розцінок						
Інженер з якості	9 500	Розглядає та аналізує скарги щодо якості робіт, вивчає причини погіршення якості продукції. Вивчає передовий досвід розроблення та вдосконалення системи управління якістю, знає і розуміє діючі нормативні документи, веде облік і звітність						

За детальною інформацією звертайтеся до Володимир-Волинської міської районної філії Волинського обласного центру зайнятості:

44700, м. Володимир-Волинський, вул. Коперника, 5; тел.: (03342) 2-05-26

Віряни парафій у Олиці, Клевани та Цумани разом зі своїм парохом-отцем Юрієм Пognерибкою висловлюють щире співчуття отцю Роману Власюку з приводу смерті матері Галини

Нехай добрий Господь прийме її до свого Царства!

Висловлюємо свої співчуття вікарію парафії Святих Петра і Павла у Луцьку **отцю Роману Власюку з приводу смерті матері**

Вічне спочивання дай їй, Господи, і світло віковичне хай їй світить!

Із пам'яттю у молитві
отець Павло Хом'як, парафіяни,
Товариство польської культури на Волині імені Еви Фелінської

Rzut beretem i kocia muzyka

О якій музиці Полаци мовляють «кочія», як називають чоловіка позбавленого слуху і з ким мають щось на пенюку?

Wyrazy w języku polskim, jak i w innych językach świata, łączą się ze sobą tworząc związki frazeologiczne. Jak to zwykle ze związkami oraz w związkach bywa, część z nich ma bardzo swobodny i luźny charakter, zmienia partnerów według własnego tudzież innych widzimi się. Tak, że sukienka może być w grochy, czyli kropki a spodnie w pepitkę, czyli drobną kratkę lub odwrotnie. Spodnie w kropki, a sukienka w kratkę. Ani jednej, ani drugiej części garderoby generalnie to nie przeszkadza, reszta pozostaje jedynie kwestią smaku i dobrego gustu. A jak powszechnie wiadomo, o tych ostatnich się nie dyskutuje.

Jednakże wśród tych, co chwilę rozpadających się słownych mariaży bez trudu odnajdziemy takie, które tylko ze sobą tworzą trwałą, jedyną i niepowtarzalną związek, którego sens czasami zachwyca, zaskakuje a nawet wprawia w osłupienie.

Oto kilka przykładów na dobry początek, może kiedyś okażą się niezwykle pomocne w wy-

rażaniu własnych myśli lub emocji albo w zwykłym zrozumieniu drugiego człowieka:

– **rzut beretem** – odnosi się do odległości i znaczy po prostu niedaleko;

– **kocia muzyka** – powiemy o muzyce, która jest bardzo zła, trudna do wytrzymania, piskliwa;

– **mieć dębowe ucho** – dotyczy człowieka pozbawionego слуху, któremu на pewno kocia muzyka nie przeszkadza. O kims takim powiemy także, że **ślōń mu na ucho nadeprnął**;

– **mieć z kims na pieńku** – czyli być z kims w konflikcie, mieć do kogoś pretensje (czego oczywiście nikomu nie życzymy);

– **być w siódmym niebie** – tego z kolei pragniemy dla siebie zawsze, ponieważ oznacza wspaniałe samopoczucie i pełnię szczęścia.

Ciąg dalszy nastąpi. Czyli będziemy kontynuowali naszą listę.

Gabriela WOŹNIAK-KOWALIK

Кидок беретом i котяча музика

На яку музику поляки кажуть «котяча», як називають людину, позбавлену слуху, і з ким мають щось на пенюку?

Wysłowi w polskiej mowie, jak i w innych mowach świata, poednują się один з одним, utворюючи frazeologiczne spолучення. I як це зазвичай буває зі зв'язками і у зв'язках, частина з них має досить вільний і невимушений характер, міняє партнерів за власним або чиймсь «бо так мені хочеться». Отож, сукня може бути в горошок, тобто в кружечок, а штани в «зуб собаки», тобто у дрібну специфічну клітинку. Або навпаки – штани в горошок, а сукня в клітинку. Ані одному, ані другому елементу гардеробу це аж ніяк не перешкоджає, решта залишається тільки питанням особистих уподобань і гарного смаку. А як усім відомо, про останні не сперечаються.

Однак серед тих словесних мар'яжів, які щомиті розпадаються, ми без труднощів знайдемо такі, які тільки в певній комбінації утворюють міцне, єдине й неповторне сполучення, сенс якого часом захоплює, вражає і навіть приголомшує.

Ось кілька прикладів на гарний початок, може, колись вони виявляться надзвичайно потрібними, аби висловити власні думки та емоції або зрозуміти іншу людину:

– **rzut beretem** (дослівно українською – кидок беретом) – стосується відстані й означає недалеко;

– **kocia muzyka** (котяча музика) – так говорять про дуже погану музику, яку неможливо витримати;

– **mieć dębowe ucho** (мати дубове вухо) – стосується людини, позбавленої слуху, якій, мабуть, котяча музика не заважає. Ще про таку людину можна сказати, що **ślōń mu na ucho nadeprnął** (слон йому на вухо наступив);

– **mieć z kims na pieńku** (мати з кимось на пенюку) – перебувати з кимось у конфлікті, мати до когось претензії (цього, звісно, нікому не бажано);

– **być w siódmym niebie** (бути на сьомому небі) – цього, у свою чергу, ми прагнемо завжди, адже це означає чудове самопочуття й повноту щастя.

Ciąg dalszy nastąpi (далі буде), тобто ми продовжимо ознайомлювати Вас із польськими frazeologizmami.

Габрієла ВОŹНІАК-КОВАЛІК,
учителька, скерована до Луцька та Ковеля
організацією ORPEG

Довкола перекладів

Книгарня «Є» та видавництво «Дух і літера» запрошують на розмову з Маріанною Кіяновською і презентацію перекладеної нею збірки Болеслава Лесьмяна «Садбожий спалахненець».

Захід розпочнеться 28 лютого о 18:00 у книгарні «Є» (вулиця Лесі Українки, 30) за підтримки Генерального консульства Польщі в Луцьку.

«Болеслав Лесьмян (1877–1937 рр.) – один із найвизначніших польських і європейських поетів кінця XIX – початку XX ст. Лише зв'язок біографії і творчості Лесьмяна з Україною, зокрема з Києвом, де він вчився в гімназії, а згодом в університеті, дружба майбутнього поета з родиною Старицьких та іншими відомими українськими родинами, зацікавлення по-

зією Тараса Шевченка мали б зробити його поетом надзвичайно привабливою для нас. Але при тому це «поет позачасся» і «поет майбутнього», новатор і творець унікальної поетичної мови, глибокий інтуїт теорії культури, чия творчість вплинула на поезику, наприклад, Богдана-Ігоря Антонича. Книжка «Садбожий спалахненець» є найбільш повним і цілісним корпусом перекладів поезії Лесьмяна українською мовою», – йдеться в анотації до збірки.

ВМ

28.02
18:00

КНИГАРНЯ «Є»
ВУЛ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, 30

«ДОВКОЛА ПЕРЕКЛАДІВ»
РОЗМОВА З МАРІАННОЮ КІЯНОВСЬКОЮ

Шановній пані

КАТЕРИНІ СВИЦІ

з нагоди
прекрасного ювілею
букет найкращих побажань
здоров'я і щастя,
радості від дітей та онуків,
родинної гармонії
та миру в душі,
сповнення мрій і сподівань

від Товариства польської культури імені Еви Фелінської
та редакції газети «Волинський монітор»